

KASDIENĄ...

"Naujas Lietuvis" Kaip Jie "Perdirbinėja" Prieš Tarką Kas Jo širdyje

Šiandien skaitysite įdomų Jo no Šimkaus pranešimą: Lietuvoje naciai įsteigė karo lauko teismą žudymui lietuvių. Vilniuje sušaudyta 16 lietuvių, du jų mokytojai. Iš Lietuvos varu veža dirbti Vokietijon. Lietuviai bėga į miškus ir organizuotai kovoja prieš nacius.

Kas čia pasakys apie Lietuvą, tas dedasi ir kitose naciais okupuotose šalyse.

Kasdien šeimomis, kartais šimtais, žandama čekiai, lenkai, francūzai ir kiti naciai pavergtų tautų žmonas. Apskaičiuojama, jog naciai isteriojo jau virš 400,000 žmonių.

Vakar "Naujienos" įdėjo štai kokią šmoltą nesąmonės, tikslu paskleisti hitlerinės propagandos: Naciai Lietuvoj tiesiog stebulks provija.

Jie sukūrė "naują lietuvių", kuris "išsinerė iš praetinės" ir "įsi-jungė į varomąjį jėgų". Tas "naujasis lietuvis"... "nerušioja lietuviškumo". Jis yra "aukščiausios rūšies reprezentantas".

Tų įvairių sugalvotų hitlerio propagandistų, įdėjo Kaune cianantis lietuvių kalba nacių organas "Laisvė". Hitlerio agentai prisistatė jį "laiksu per Lisaboną". "Naujienos" įdėjo labai ryškiai, daugiau svarbos pridodant kaip p. Grigaličio editoria-lams.

Naciai smaugia, žudo okupuotų kraštų žmones.

Lietuva vailoja po kruviną nacių jungu.

Be "Naujienos" bruka lietuviams hitlerio propagandą, nori nuplinti nacių kruvinas rankas, jų šlykštų veidų.

Tai tiesiog biauras.

Reikia turėti omenyje, kad Hitleris yra Amerikos priešas. Teikimas priešui talkos ar bent pasitenkinimo karo laike yra kenkimas savo šaliai.

Kokios naudos "Naujienu" bosas turi iš brukimo lietuviams hitlerinės propagandos?

Londonas praneša, jog naciai Olandijoje suėmė: 2,000 karininkų, 400 civiliu.

Suimtieji kaltinami suokabivime.

Tai taip naciai olandus "naujai perdirba".

J. Čiganinis (rodos kunigas Prunskis) rašo "Drauge", jog Lenkijoj:

Naciai nužudė 1,300 kunigų. Apie 3,000 kunigų į koncentracijos kampas uždarė.

Be to, tai pažymėjus jis nieko prieš nacius nesako. Vietoj to, terlioja Sovietų Sąjungą.

Anot patarėlis: Miške angės į mišką ir žiūrė.

Beje, tas jagamasčius sako, kad mūsų galvose ir širdyse yra "kapai, tik be kryžių". Jei tas galima, tai jo ir klen-gų galvose ir širdyse yra vie-nas raistas, atsiduodąs hitlerizmu. V. Andrusis.

NACIŲ KARO LAUKO TEISMAI LIETUVOJE

RAUDONOSIOS ARMIJOS DALINIAI DAR ARČIAU CHARKOVO

SOVIETŲ JĖGOS BEGAILESTINGAI NAIKINA VOKIEČIŲ TANKUS IR JŲ PAVASARIO ATSARGĄ

Karo Iniciatyvą Vokiečiai Neįstengs iš Raudonosios Armijos Išveržti

MASKVA, geg. 22.—Sovietų galingasis ofensyvas Charkovo fronte stiprėja ir spartėja. Raudonosios Armijos daliniai keliuose sektoriuose sulaužė vokiečių svarbiausią ir stipriausią fortifikacijų liniją. Tuo tarpu kontratakuojančius vokiečių tankų korpusus begailestingai daužo sunkiaja artilerija ir aviacija. Vokiečių tankų nuostoliai dideli.

Sovietų jėgos įtikinančiai rodo, kad jos puikiai sugeba sukombinuoti oro ir saus-zemio užpuolamąsias jėgas ir meniskai atakuoja prieš tankų korpusus, nežūrint

Trumpi Pranešimai

LONDONAS, geg. 22.—Čia nugarsta Berlyno radijo pranešimas, kad Ilmen ežero sektoriuje Sovietų jėgos pralaužė vokiečių fortifikacijų liniją.

MEKSIKOS MIESTAS, geg. 22.—Laikraščiai praneša, kad Meksikos užlajoj vokiečių submarinas nuskandino antrą Meksikos mitejas laivą. Už pirmiau nusunkandintus laivus Meksikos vyriausybė aiuntė ultimatyvą protestą Vokietijai. Atsakymo betgi negavo. Manoma, kad Meksika kartais gal paskelbti karą fašistinėm valdžiom.

BERLYNAS, geg. 22.—Karo lauko teismas Manheim mieste nutėisė 14 vokiečių nužudymų. Nutėistuosiu nacių spauda vadina komunistais, kurie sabotažavę karo gamybą.

WASHINGTONAS, geg. 22.—Prez. Rooseveltas paskyrė birželio 30-tą suregistruvimui vyrų nuo 18 iki 20 metų amžiaus.

Lordas Ragino Eit Prie Susitarimo Taikos su Naciais

LONDONAS, geg. 22.—Lordų bute kunigaikštis Bedford agitavo vyriausybės siektis taikos su fašistiniais agresoriais susitarimo keliu. Jam baigus kalbėti, balsą gavo lordas Donegal. Pastarasis išsireiškė prieš kunigaikščio kalbą ir siūlė, kad vokiečiai būtų dauž skaudžiau nubausti, negu Versaliois taika juos nubaudė.

Kiti kalbėtojai, ypatingai valstybinius kolonijų sekretorius Cranbourne, kunigaikštis agitacija pasmerkė pavadinamių jų išdaviną kalbą kaip Anglijos, taip ir pasaulio atžilgių.

kokių klastų priešas nesimiutu.

Pranešimai iš fronto tvirtina, kad bėmegindami su-laikyti Sovietų ofensyvą ties Charkovu vokiečiai pražudė tiek daug tankų, kad pagaliaus priversti buvo sustoti puldinėjus Sovietų pozicijas su dideliais tankų kiekiais.

Raudonosios Armijos komandieriai linke manyti, kad sulaukymai Charkovo ofensyvo vokiečiai bus sunaudoję visą Charkovo fronte turėtą atsargą pavasario puolimui.

Vokiečiai dar vis kontratakuoja, bet jų nuožnumas jau kur kas silpnesnis ir mūšiuose pasirodo su daug mažiau tankų, negu pasirodydavo pirmomis ofensyvo dienomis.

Iš visko matyt, kad įsiveržėliai stengėsi išveržti iš raudonarmiečių iniciatyvą. "Raudonoji Žvaigždė" tvirtina, kad Sovietų jėgos Charkovo fronte turi visko ko tik reikia, kad karo iniciatyvą išlaikyti savo rankose.

Tose vietose, kur raudonarmiečiai sulaužė svarbiausią vokiečių apsigynimo liniją, eina labai įnirtę mūšiai. Vokiečiai priversti kautis atviruose laukuose, kur jie neturi tiek drėvčių, kiek jų prisidarę kaimuose bei miestuose.

Dviejose Eksplozijose Paryžuje Nudėta Dvidešimts Vokiečių

MASKVA, geg. 22.—Maskvos radijas praneša, kad vokiečių okupacinės administracijos dviejuose rūmose Paryžuje įvyko stiprios eksplozijos, kurių pasekmė nudėta 20 okupuotų oficialų.

Sovietų informacijų biuro žiniomis, 40 norvegų mokytojų žuvo Atlante, kai jų nedidelė laivelė, kuriuo jie bėgo į Angliją, naciai nuskandino.

STOCKHOLMAS, geg. 22.—Okupantai naciai nužudė 15 žymių norvegų patriotų už tai, kad jie buvo susitarę bėgti į Angliją.

Pranešimas dar sako, kad gegužės 9-tą naciai nužudė Osloje 17 kity patriotingų norvegų, kurie būk "taipgi buvo susitarę bėgti Anglijon."

Raudonosios Armijos leitenantas Kulier, komandieras anti-lėktuvinio vieneto. Jo vadovybėje vieneto kanuolės nukirto 8 nacių lėktuvus. Vienas nukirstų lėktuvų matyti už komandiero pečių.

MISINGIO DARBININKAI REIKALAUJA ATIDARYT ANTRĄ FRONTĄ

WATERBURY, Conn., geg. 22.—Chase Brass and Copper kompan. darbininkų masiniam mitingui iškelta klausimas atdarymo antrojo fronto Europoj. Mine, Mill and Smelter Workers unijos prezidentas Reid Robinson kalbėdamas pareiškė: "Nereikia nė karo žinoti būti, kad supratu tą tiesą, jog musiant bendrą priešą iš duvejų pusų, priešas tikrai bus sutruškintas."

Kitas kalbėtojas John P. Davies, Negrų Kongreso sekretorius, tiesiog gėrėjosi Raudonosios Armijos narsa ir didvyringumu.

"Raudonoji Armija sudaryta iš tokių jų darbininkų kaip ir jūs, kaujasi už jūsų reikalus, kad galėtumėte gyventi demokratiškoje Amerikoje ir šiame misingio slėnyje galėtumėte laisvai organizuotis," kalbėjo Davies.

Apart antrojo fronto, susirinkę darbininkai aptarė ir unijos reikalus. Kitą savaitę Chase Brass and Copper fabrike įvyks atstovybės balsavimai. Nieks neabejoja, kad bus išbalsuota CIO.

Mussolinis leško Leidimo Užimti Francūzijos Sritis

LONDONAS, geg. 22.—Tvirtinama, kad Mussolinis neatlaidžiai reikalauja Hitlerio leisti triumfališkai jo karo jėgom užimti Francūzijos Corsica salą Viduržemio jūroje, Tūnis Afrikos šiaurėje ir Savoj ir Nice sritis Francūzijoje. Mussolinis aiškina Hitleriui, kad triukšmingai karo žygiai būtinais es reikalingsi atsteigimui jojo prarasto prestižo.

Mussolinis padidinęs Berlyne reikalavimą dvi savaites prieš tai, kai įsitikinęs, kad Lavalis Francūzijoje neturi jokios visuomeninės paramos.

(Kai kurie Londone esami diplomatai laikosi nuomonės, kad Mussolinis reikalavimas, leisti jam užimti Francūzijos žemes, greičiausia bus Berlyno ir Romos suokalbui, idant priverstų bent dalį francūzų visuomenės remti Lavalio pro-nacių valdiją.)

Talkininkai Nusunkandino Japonų Tris Stambius Laivus

AUSTRALIJA, geg. 22.—Gen. MacArthur pranešimu, talkininkų submarinai nusunkandino japonų viegą kruizerį 7,100 tonų didumų ir du transportus 9,000 ir 6,000 tonų didumo.

Nusunkandintas kruizeris 1927 metais statytas. Normaliais laikais jo komplementas susidėdavo iš 604 jūrininkų.

Gen. MacArthur pranešimas dadedu, kad bombarduojant japonų lazes Naujojoje Gvinejoje ir Timor spaos sunaikinta bei sužalota 14 japonų lėktuvų.

ZURICH, geg. 22.—"Neue Zuercher Zeitung" korespondentas praneša iš Sofijos, kad per 12 mėnesių triukšmingo ir įtempto rekrutavimo, viso labo surekrutuota 12 bulgarų, kurie sutiko padėti naciams kariuoty fronte.

Korespondentas mano, kad liuosnorių kampanija subliksu vyriausia dėlto, kad Bulgarijos visuomenė galutinai įsitikino, jog naciai karo nelaimės. Anot korespondento, per pastarųjų pusmėję net karščiausias Hitlerio garbintojai skeptiškai pradėję žiūrėti į fašistų pergale.

NEŽIŪRINT NUOŽMAUS OKUPANTŲ TERORO, VISA LIETUVA SUKYLA PRIEŠ VOKIŠKUS FAŠISTUS

Raudonosios Armijos Lietuviški Daliniai Pasiryžę Lietuvą Išlaisvinti

JONAS ŠIMKUS

MASKVA, geg. 22.—Sausio 30 d., 1942 metais, okupantai vokiečiai įsteigė Lietuvoje (kaip ir kitose Pabaltijo tarybinėse respublikose) karo lauko teismus. Tų teismų sprendimu daug mūsų brolių lietuvių nužudyta. Tačiau nežūrint karo lauko teismų ir nuožmaus teroro siautimo, kovos prieš vokiečius okupantus auga į gylį ir plotį, ypatingai pastaruoju laiku. Jau balandžio mėnesį hitlerininkai griebsi grąsinimų per spaudą ir radiją ir priminė, kad karo lauko teismai dar veikia. Grumojo sušaudymu, kurie neigs vokiečių patvarkymus.

Okupantai areštuoja ir šaudu mūsų tautos geriausius sūnus ir dukteris. Pavyzdžiai, Vilniuj Trijų Kryžių kalne sušaudė 16 lietuvių, jų tarpe du mokytoju—Albina Sragi ir Antaną Vaučią. Nujaudamai rūstų galia, vokiečiai okupantai šelsta Lietuvoje kaip bepročiai.

Retnelas naujai patvarkė, kad dar daugiau lietuvių būtų prievarta išgabenta į Vokietiją. Vien Kaune surašė 10,000 lietuvių prievartingam išvežimui. Išvežamų surašus sudarė visuose miestuose, miesteliuose ir kaimuose. Lietuva persiima nerimu. Vyrai šlapstosi miškuose.

Hitlerininkai kraštą plėšia. Ima viską iki paskutiniam siūlo galui. Apart maisto, vilnų, kailių ir odos, dar reikalauja atiduoti visokį metalą.

Artificiali metalo rinkliava juokingai susmuko. O buvo kiekvienam kaimo kalviui, mechanikui ir kiekvienam ūkiui įsakyma į nurodytas vietas paskirti laiku su-nešti visokį metalą.

Pabaigoje balandžio okupantai išbandė metalo abla-

vą" Jurbarke ir ta proga iš-nešė iš vietos bažnyčios metalinius indus. Retnelas griežtai uždraudė visokį metalo naudojimą, net arklių kaulstamą be leidimo. Už draudimo peržengimą grąsina mirties bauda. Viso to pasekmė pasirodė tokia, kad kaip bematant visoje Lietuvoje dingio iš akių visokis metalas.

Šitai tik keli pavyzdžiai ką vokiški fašistai daro Lietuvoje. Bet dienos jų okupacijų jau baigiasi. Partizaniskų kovų liepsnos plinta ir Raudonoji Armija artėja prie mūsų šalies sienų.

Pirmosios Gegužės proga aplankiau Raudonosios Armijos lietuviškus dalinius. Mūsų dalinių paradą priėmė Justas Paleckis, gen. Vincas Vitkauskas, M. Gedvilas ir Šniečkus. Savo akimi mačiau tūkstančius mūsų brolių pasiryžusių ginklu li-trenkti iš mūsų Tarybų Lietuvos vokiečių fašistinius niekšus. Visi mūsų kariai lietuviškuose daliniuose gerai ginkluoti ir tvirtai užsi-grūdinę kovose. Mūsų dalinių komandierai yra lietuviai ir dainos dainuojamos lietuviškos, o ir poilsio metu šoka tautiškus šokių su smagumu.

Išaina keletas lietuviškų laikraščių. Vienas jų—"Pergalė," skiriamas literatūrai. Tarpe "Pergalės" bendradarbių yra Čvirka, Marcinkėvičius, Liudas Gira, Draudauskas, Korsakas ir Venclova.

Visi raudonarmiečiai lietuviai, jų komandierai ir politiniai darbininkai gliaiti įsitikinę, kad dar šiais metais sugrįšime į Lietuvą pergalingai. Liaudies apsigynimo komisaro Juozo Stalino įsakymas, kad 1942 metais sutruškinti fašistinę vokiečių armiją ir išlaisvinti visas Sovietų žemes, bus praveistas laiku ir iki paskutinei raidai.

NACIAI ATĖMĖ TURTUS CEKIO MILIONIERIAUS

BERLYNAS.—Vokiečių radijo žiniomis, okupantai naciai atėmė iš čeko Dr. Otto Petėeko daug milijonų dolerių vertės turty. Kaip paprastai, iš pavergtų žmonių turtas naciai atima neva valstybės vardu, o paskui pasidalina tarp savęs.

GEN. DE GAULLE KETINA VALDŽIA ISKELTI IS LONDONO

LONDONAS.—Laisvųjų francūzų valdžia, vadovaujama gen. De Gaulle, tariasi išskelti į kuri nors francūzų koloniją Afrikoje. Ji manymu, veikiant ant savo žemės būtų galima Francūzijos labui daug daugiau geropadaryti.

"VILNIS" (THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association. Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$8.00, six months 4.25, foreign countries \$8.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$3.00, 1/2 year \$1.75.

Advertising rates on application 3115 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 29, 1924, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Meksikos Kelias

Meksika jau senai nutraukė diplomatinis ryšius su Ašies valstybėmis. Ji eina prie to, kad pasiekti karą bent viena iš jų, Vokietijai. Nacių piratai paskandino jau kelis įvairius Meksikos laivus. Į Meksikos protestus nauja nekreipia jokios dėmes. Karo paskelbimas šiose sąlygose visiškai logiška išvada.

Meksikos Darbo Konfederacija ir visa demokratinė Meksikos visuomenė griežtai stoja už karo paskelbimą. Karui priešaisi tik izoliacionistai ir penktoji kolona. Tuos elementus Meksikos valdžia ligi šiol toleravo. Jos politikoje tai pamatinė klaida.

Istojus aktualiai karani, penktajai kolonai turės ateiti galas.

Vokietijos naciai, veikiausia, mano, kad Meksika yra nereikšmingas faktorius. Pati viena ji daug ką nereikštų. Bet kaippo aktyvė Jungtinių Valstijų taktinėje ji reikiška pusėtinai daug.

Būdamas karo stovyje Meksika mobilizuotų visus savo resursus, o jų ji turi labai daug. Tie resursai, ligi šiol tik dalinai mobilizuoti. Antra vertus, Meksikos pavyzdys būtų kaip ir signalas kitoms Lotynų Amerikos šalims, kad ir jos aktualiai pradėtų karą prieš Ašies raziaininkus.

Pranešimuose iš Meksikos Miesto sakoma, kad vyriausiu Meksikos karo komandos vadu manoma paskirti buvęs Meksikos prezidentas Lazaro Cardenas. Jis tai vietai labiausiai ir tinka. Lazaro Cardenas yra ištikimiausias demokratinės draugas ir vadas. Jis visuomet buvo griežtas fašistų priešas.

Kai Meksika pataps aktyvus karo dalyvis, ji dar labiau susibroliaus su Dėde Samu.

Darbo Solidarumas

Plieno darbininkų unijos konvencija metė šūkį visam Amerikos darbininkų judėjimui: Užmegskime broliškausias ryšius su Anglijos ir Sovietų Sąjungos darbo unijomis!

Tai balsas 600,000 plieno industrijos darbininkų. Tą balsą nuosirdžiai parems daugiau negu penki milijonai CIO narių ir penki milijonai Amerikos Darbo Federacijos narių.

Rezoliucija, kurioje pasisakoma už aktyvų solidarumą darbo unijų, buvo priimta vienbalsiai. Neabejotina, kad tokis sentimentas pasireišk visuose darbininkų judėjimo daliniuose. Išimti sudarys gal tik J. L. Lewis'o vadovaujami izoliacionistai. Bet šimtai tūkstančių narių angliakasių unijos savo širdim ir jausmu taip pat pasisakys už stipriausią kooperavimą tarpautiniu pagrindu.

Labai galima, kad dėl priežasčių, kurios ne nuo jo priklausė, Anglijos darbininkų vadas Walter Citrin, šiuni laikai viešis Amerikoje, negalėjo dalyvauti plieno darbininkų unijos konvencijoje. Jis atvyko Amerikon labiausia tuo tikslu, kad suderinti darbo unijų veikimą Anglijoj, Amerikoje, Sovietų Sąjungoj ir Kinijoje. Dabar jau tikrai galima pasakyti, kad jo misija apsipavidavo pasiekimui.

Tuo svarbiu reikalu mes jau pirmiau buvome pasisakę "Vilnyje". Mes nurodėme, kad Amerikos darbo unijos tuoj turėtų pasiūti atsakingą unijoms delegaciją į Sovietų Sąjungą. Akivaizdoje to kas įvyko Clevelando konvencijoje, tokios delegacijos pasiuntimas yra tik laiko klausimas.

Tuli piktos valios žmonės, ypač socializuojanti, per ilgą laiką bandė įkalbet Amerikos unijistas, kad Sovietų Sąjungos darbo unijos nėra tikros, kad jos "diktatorių kontroliuojamos". Visi tie pikti prasimanymai niekaiks nuejo.

Lenkai Sovietų Fronte

Vakar gauta pranešimas iš Londono, kad Skotijoje išmuštuoti lenkų armijos daliniai jau pasiekė Sovietų frontą. Jie gerai apginkluoti ir pilnai pasiruosę kovoms.

Tie iš Anglijos atgabenti lenkų armijos daliniai išlies lenkų armijon, kuri jau pirmiau buvo suorganizuota Sovietų Sąjungoje. Be to, kaip jau žinoma, daug lenkų armijos pasiūsta Iranan (Persijon) sustiprinti tos šalies pajėgas.

Lenkų armijos įsikūrimas ir veikimas Sovietų Sąjungoj gal yra ryškiausias pavyzdys, kad šiame kare prieš fašistin galvariežius gali susitaikinti ir susitaiko įvairiausia nusistatymo žmonės, partijos ir valstybės. Didžioji užduotis suvienija visus, net ir buvusius priešus.

Amerikos lenkų spauda, su mažomis tik išimtimis labai draugingai nusiteikusi link Sovietų Sąjungos. Išimti sudaro tik "Nowy Swiat" ir detroitieškis "Dziennik Polski". Tuodu laikraščiu veda atkaklią ataką prieš gen. Sikorskiu valdžią. Tuodu laikraščiu labai panašūs Grigaičio, Urbonavičiaus ir Michelsono kompanijai.

Milžiniška didžiulia lenkų visuomenės giliai įsitikinusi, kad Sovietų šalis yra ištikimiausias lenkijos draugas. Tie lenkai, kurie iš Skotijos nuvyko Sovietų frontan, bus ištikimiausias raudonarmiečių draugai.

Sykiu su rusais, su ukrainais, su gruziniais su lietuviais jie kovos prieš mirtingą žmonijos priešą.

Kovų ugnyje jie užsigrūdins broliškuose jausmuose.

Tarptautinis Įvykis

Earl Browderio išlaisvinimas buvo tarptautinis įvykis tikriausia to žodžio prasme.

Pažiūrėkite: Čilės radikalų partija, socialistų partija, demokratų partija prisidėjo prie komunistų partijos, pasisudamos bendrą telegramą prezidentui Rooseveltui, sveikindamos jį už Browderio paluosiavimą. Po telegrama padėjo savo parašą ir Čilės Darbo Federacija.

Taigi, visa Čilės demokratija džiaugiasi, jo paluosiavimas džiaugsmas visiems.

Visa cilė Meksikos darbo unijų, Cubos unijų, taip pat ir Venezuelos atsiantė savo sveikinimus.

Iš Toronto (Kanados) gauta telegrama nuo Demokratinų Teisių Konferencijos, kuri atstovauja 36,000 žmonių, daugiausia unijistų.

Milijonai žmonių visuose kraštuose Earl Browderio įkalinimą skaitė didžiausia neteisybe. Užtai tokiu giliu nuosirdumu jie sveikina jo išlaisvinimą.

Browderį gerbia ne tik komunistai. Jį gerbia, kad ir nesutikdami su jo pažiūromis, ir kitų sriovių žmonės.

Laivų Statyba

Masinė laivų produkcija greit bus įvykiu faktu.

Kaip džiugu, kad vakar, tik ta viena diena, Amerikos laivų statybos įmonės nuleido vandenin 27 laivus. Daugelis laivų pastatyta rekordiniais greitu laiku, greičiau negu planuota.

Tai yra geriausias ir tinkamiausias atsakymas naciškiems ir japoniškiems jūrros piratams.

Laivų statybos įmonės dirba gerai ir ateityje dirbs dar geriau. Į laivų budavimą valdžia kreips vis daugiau ir daugiau dėmes.

Susivienijusios Tautos laimės ant sausžemio, vandenyse ir ore.

KAIP EINA GYVENIMAS MASKVOJ

Leland Stowe, Chicagos Daily News korespondentas, po ilgos kelionės, rašo "asmeniškias žinias" savo namiškiams, bet įdomios viisiems. Jis sako:

"Po viso mėnesio kelyje, kokis pasitenkinimas pagalios pasiekus Maskvą. Po buvimo Burmoje Maskva rodos visai saugi. Labai gerai jautiesi žinodamas, kad tarp tavęs ir priešo yra didelė armija, ir kad ji žino kaip kariuotė. Tokio jaukaus jausmo neturėjau nuo to, kai apleidau Grakijai. Jau beveik ir užmiršau toki jausmą."

Nors visai arti frontas, bet toli karas, sako p. Stowe:

"Pirmas stebintis dalykas apie Maskvą, tai kad frontas yra taip arti, o karas rodosi taip toli. Tai gal man nepriprasėtas saugumo jausmas. Aš negaliu prapristi prie to fakto, kad nėra atakų iš oro, ir kad niekas žia to nesitiki. Sunku įtikinti save, kad pagalioms esi tarp žmonių, kurie turi milžinišką aviaciją ir visame sviete labiausiai destruktivės anti-orlaivinės batarės. Maskvos paskutinė oro ataka, kad ir nakti, buvo jau du mėnesiai ar daugiau tam atgal."

Amerikiečių gilaus įspūdiu daro žmonių šaltumas, rirtumas:

"Kas įspūdingiausia naujai atvykusiems tai ypatingas nesijaudinimas, gyvenimo eigos normalumas. Kai pamaciau grožės salioną savo viešbuty darant bižn kaip paprastai, mane gerokai sukrėtė..."

Moterys Maskvoj vaikšto vienplaukės, arba prisidengę galvas menkai, o kad Maskva netoli fronto, korespondentas veikiausia tikrėjosi visus matyti su plieninėm kepurėm.

Poilsio ir Kultūros Parke veikimas padarė jį savitai įspūdiu. Jisai rašo:

"Aš veljiu, Bruce ir Alan, kad jūs būtumėte

su manim būvę kada mes ejomė į Poilsio ir Kultūros Parką, angdien. Matomai, maskviečiai turi kitokį supratimą apie poilsį. Ferris ratas buvo kupinas, taip ir parašutais šokinėjimo bokštai... Jauna Rusija išlisi labai įtemptai—aukštai ore, kaip ir ant žemės."

Jisai matė jaunimą visur ir visai supantį, šokinėjant parašutais iš aukštai, visai žaidžiant.

Ieškojės bombardavimo požymių Maskvoje:

"Net nuostabu, kaip sunku rasti požymių Maskvos bombardavimo. Aš daug vaikščiojau kasdien ir tik devyiose vietose mačiau požymius bombų."

Rado sužalotą bažnyčios bokštą, bet ne bolševikai tai padarė:

"Vienas kryžius ant vieno Šv. Bazilijaus Katedros bokšto, Raudonoj Aikštėj, yra sulenkias prie pat papedės. Sako, bomba smogė kryžių ir atsimušus nukrito žemyn, bet neeksplodavo—buvo tuščia."

"Kitoj vietoj vakar užėjau du namus bombarduotus, tai visa ką aš pastebėjau Maskvos bombardavimo požymių. Kitaip viskas normalu ir Maskvos labai plačios gatvės, geros pasibastymui kada tik noras užėina."

Taip atrodo Maskva karo korespondentui buvusiems keliuose frontuose, mačiuiam "karšto ir šalto."

Beje, aną dieną "Naujienos" liejo tulžį, kad Amerikos valdžios ir spaudos atstovai išvežti iš Maskvos. O va amerikietis korespondentas atvyko į Maskvą ir vaikšto kur jam patinka, ir rašo kas jam patinka, ar ne.

Tas "Naujiųjų" Amerikos atstovų "užtarimas" turi tikslą niekinti Sovietų Sąjungą, o dabar niekinimas Sovietų Sąjungos yra talkininkavimas Hitleriui.

Tas savo "pareigas" "Naujiųjų" redaktorius labai atsidavusiai eina. V. A.

KĄ RAŠO "VILNIS" SKAITYTOJAI

J. D. Davis iš Los Angeles, Calif., laiškelyje sako:

"Gerb. nesulaikykite 'Vilnis'. Moteris mirė vasario mėnesį, turėjau daug bilų, tokiu būdu ir užsvilko. Už savaitės prisijūsi už visus metus."

Kai skaitytojai praneša apie save, tai pačiam laikraščiu pasitarnauja.

Dom. Yaraškis iš Benld, Ill., laiškuty pažymi:

"Prisidūčiu prenumeratą už laikraštį, kurį labai myliu skaityti, ale man sunku už jį užsimokėti. Esu senas ir negaliu dirbt, Vaikas man gelbėjo, bet jį paėmė į J. V. kariuomenę." Žmonės sunkiai gyvena-

mi įvertina "Vilni".

A. Mikelionis prisidūte \$18—trijų skaitytojų prenumeratas ir glėb linkėjimų. Jis nors ir negyvena Garyje, bet padeda toj kolonijoj "Vilnis" reikalais.

J. Vaszki iš Quincy, Mass., rašo gražų laiškutį:

"Su šiomu laišku prisidūčiu \$8.00, iš kurių bus prenumerata už dienraštį ir \$2.00 dėl tepalo mašinoms. Kaip mašinistas, tai turiu patyrimą, kad vis reikia tepiti, kad mašina tvirtų ilgiau ir dirbtų geriau."

Už draugišką linkėjimus ir gausias aukas visiems tariame širdingiausią aciu! "Vilnis" Adm.

Ne Visi Karai Vienodi

Rašo L. PRŪSEIKA.

KĄ LENINAS PERMATE.

Kartais, tenka sueiti žmonių, kurie sako, kad šis karas yra kapitalistinis ir todėl darbininkai nieko bendro su juo nepraivalo turėti. Tie žmonės tvirtina, kad Amerika ir Anglija išduosiančios Sovietų Sąjungą ir todėl Stalinas ir visa SSSR vadovybė daro klaidą, susidedama su kitomis Susivienijusiomis Tautomis. Tie žmonės net patį Leniną kviečia savo liūdininku. Girdi, Leninas buvo priešingas visiems karams.

Toks protavimas ne tik klaidingas, bet ir labai pavojingas. Toks protavimas nieko bendro neturi su marksizmu, su leninizmu. Yra didžiausia klaida vienu mastu mieruoti visus karus, nes karas karui nelygus. Marksas ir Leninas tą nenuginčijamai įrodė.

Pereito pasalinio karo metu Leninas vedė polemiką su Rože Luxemburg, kuri tvirtino, kad ateityje jau negalės būti progresyvių karų. Rožė Luxemburg tvirtino, kad buržuazinės valstybės niekuomet negalės būti teisingų karų.

Leninas su tuo nesutiko ir pamatigai iškritikavo jos tvirtinimus.

Leninas štai ką sakė: Jeigu po pasaulinio (pirmo) karo susidarys tokios sąlygos, kad Europoje iškils koks naujas tipas Napoleono, kuris "pavergs visą eilę svarbių europinių valstybių", tuomet, sakė jis, "Europoje gali kilti didis nacionalis karas." Toks karas už nacionalę nepriklausomybę būtų teisingas karas.

Leninas genialiai pramantė, kas gali įvykti Europoje, jeigu joje susiras koks "extra europinis imperia-

lizmas", koks naujas Napoleonas. Tuomet jau darbininkų klasė negali būti neutrali. Dabartinis karas kaip tik ir tinka Lenino numatytus reims. Jis yra progresyvis, teisingas karas prieš fašistinį "extra-imperializmą." Tai yra didis nacionalis karas prieš fašistinius pavergėjus.

Ko nepamėtė Rožė Luxemburg, tą puikiai permatė Leninas.

Savo polemiką prieš Rožė Luxemburg Leninas vedė 1916 metuose. Jis, tarp kitko, kalbėjo ir apie galimą revoliucijos laimėjimą Rusijoje. Tas pramatymas, kuris už metų laiko jau buvo įvykiusiu faktu, Lenino nuomone, taip-pat turėjo būti stambiu faktorium galinčiam kilti nacionaliam kare prieš to ar kito tipo Napoleonus.

Joks marksistas negali ignoruot tą, ką sakė Leninas.

KAIP ŽIŪRĖJO Į KARUS MARKSAS IR ENGELSAS

Visiems sąmoningiems darbininkams gerai žinoma, kokiu atsidavimu Marksas ir Engelsas rėmė Lincolną (šiauriečių) vedamą karą

prieš vergininkus. Marksas griežtai pasmerkė tuos sektantus Pirmojo Internacio-

nalo (New Yorko kuopoj), kurie išlindo su "kairiaja" fraze, kad Lincolną negalima ešą remti, nes jis atstovauja buržuazijai. Sektantai Lincolną nerėmė, bet jį rėmė darbininkų klasė. Gyvendamas Anglijoje, Marksas vedė sistematišką kampaniją už Lincolną ir šiauriečius, kuomet Anglijos valdžia palaikė vergininkų pusę.

Kaip žiūrėjo Marksas ir Engelsas į Prūsijos-Francūzijos karą 1870-71 metais?

Iš sykiu jie rėmė Vokietiją, nes geidė, kad visos vokiečių valstybės ir valstybės susivienytų į stiprią nacionalę valstybę. Marksiui ir Engelsui nepatiko Bismarckio vadovybė, bet jie manė, kad jį, vistiek, reikia remti. Louis Napoleon vadovaujama Francūzija tuomet ejo išvien su carizmu. Jų sandara buvo reakcijos tvirtovė. Louis Napoleonas ir caras buvo vyriausi progresu priešai. Iš to ir plaukė Markso-Engelso nusistatymas už Vokietiją.

Bet kaip greit Vokietijos armija įsiveržė į Francūziją ir nusiaubė ją, taip greit, Marksas ir Engelsas pakaitė savo nusistatymą. Jie apeliavo į francūzios kovoti prieš įsiveržėlius. Bet francūzų buržuazijos vadai, dabartinų Lavalių ir Petainų pralokėjai, pasirodė savo šalies išdavikai. Francūzų patriotizmą atstovavo Parizyusis Komuna.

Kaip žiūrėta į Napoleono karus? Jie prasidėjo kaip progresyviai karai, kaipo gynymas francūzų revoliucijos, o išsivystė į plėšikiškus karus, kurių tikslas buvo pavergti kitas valstybes. Tuomet jie jau buvo reakciniai karai.

Iš to seka išvada, kad vienas mastas jokių būdu netinka visiems karams. Net tame pačiame kare gali įvykti persilaizimas į gerąją ar blogąją pusę. Taip įvyko ir su karu, prasidėjusiu 1939 metuose. Kol kare figuravo Chamberlainai, Daladierai (Municho tipo vadai), Ispanijos ir Čekoslovakijos pardavikai, kol bendradarbiauta su Suomiais fašistais, prisidengusiais demokratijos kauke, tai buvo vienos rūšies karas, o dabartinis karas jau kitoks.

Dabar mes turime stipriausią ir ryžtingiausią demokratinių valstybių koaliciją, kurios priešakys stovi USA, Sovietų Sąjunga, Anglija ir Kinija.

Salintis nuo šio karo arba vadinti jį apgavingu gali tiktai neišmaneliai arba sąmoningai fašistinės Ašies agentai.

Marksizmo nusistatymas link karų nėra sausa ir plika dogmatika, bet plaukia iš pamatinio įvertinimo kiekvieno karo charakterio, pobūdžio. Kur karas už progresą, mes jį turime remti kuo galėdami ir kaip galėdami.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

IVAIRENYBĖS

Ar girdėjote apie erelių šaudymą iš orlaivių? Orlaiviai pasitarnauja kovoj ir su naminiais priešais. Kalnuotoj Texas valstijos daly yra erelių, kurie drąsok nevien paukščius, bet ir eriuokus ir ožiukus. Jie pridaro daug nuostolių fermeriams.

Saudymui tų plėšrių paukščių naudojami orlaiviai. Kartais vienas lakūnas vežiojasi kelis šaulius medžiojimui ant erelių. Kiti pavieniai tuos plėšikus medžioja.

J. O. Casparis, skraidydamas nedideliu orlaivių, pats vienas šiemet jau nušovė 25 erelius. Jis išsidirbęs savo metodu ir nepaleidžia nei vieno pastebėto erelio.

Erelis galėjo seniaus būti aukštybių karalius, bet dabar ne. Orlaivis kur kas greičiau skrenda; aras negali nuo jo pabėgti.

Tie arai imigruoja čia iš Meksikos.

Leidimas iš orlaivių medžioti arus nutartas pernai Texas legislatores.

Didelius erelius, kurie yra Jungtinių Valstijų emblema, įstatymais uždrausta šaudyti, bet jų visai mažai yra Texase.

Vidaus reikalų sekretorius Harold Ickes autorizavo vieną magneziumo kompaniją imti druską iš Death Valley, Kalifornijoje. Bet tik 6 mėnesius, o tiek laiko kompanija turės susikurti naują resursą.

Iki šiol federalis įstatymas draudė komerciniam eksploatavimui nacionalius parkus.

Kompanija turės operuoti per Defense Plant Corporation.

Death Valley vidurvaizais esti uždyrta, nes ten labai karšta. Pats jos slėnis yra daug žemiau jūros lygmalos.

Kansas, Sedwich apskrityje, atrasta nauji šaltiniai magneziumo. Manoma, tuo jau čia bus pastatyta įmonė metalo išėminimui ir perdirbimui.

Sakoma, čia yra du šaltiniai magneziumo. Vienas bus rūdos, kuri eina iš aliejaus šaltinių, kitas iš dolomito akmens uolų.

Dolomitas turis apie 20% magneziumo. Bet dolomitas yra giliai žemėj, apie 3,300 pėdų, iškasimas jo bus nelengva problema.

Laikė pereinoto karo daug kareivių mirė kempėse nuo epidemijų, ypač nuo nugarauko meningitiso.

Dr. B. W. Carey sako, kad dabar jau kareiviai kempėse nuo tų ligų apsaugoti. Geriausia tam pasitarnauja sulfas.

Jau ir pirmiau kur nau-

dota tas vaistas 50% sergančių išgydyta. Dabar jau apie 90% išgydoma ir galia dar geresnių pasekmių pasiekti.

Dr. Clark Goodman, profesorius Massachusetts Technologijos Instituta, sako suradęs naują būdą "eksplozivimui" atomų. Tatai, sako jis, duos progos lengvai surasti kaip ir iš kosidaro aliejaus. O atradus tai bus galima pasigaminti aliejaus.

Tai gali atidaryti naują erą aliejaus rityje. Mokslas vis daugiau gamtos paslaptų žmogui atidengia.

Per 10 pastarų mėnesių Sovietų knygų leidykla išleido 80 tomų knygų apie karą. Vaizdėlių iš fronto, poemų ir pasakojimų išleista apie 2,000,000 egzempliorių.

Ruošiami spaudai dar kelias kūrinys.

SSSR žmonės moka nei vien gerai kariauti, bet ir laike karo jie neužmiršta literatūros leidimo.

Paprastai sakoma, jei seniems reikėtų kariauti, karų nebūtų. Tai neteisybė.

Viena, karai turi kitą priežastį, kaip noras kariauti. Antra, tai kurie tyrimai parodė, kad karo labiau nori senesni vyrai.

Gen. Lewis Hershey, galva rekrutavimo armijon, pareiškė kalbedamas Montreale, kad "labiausia krauju trokštanti" vyrai yra tarpe 45 ir 65 metų amžiaus.

Jauniausia Amerikoje motina bene bus poni Calvin Kreiser, Elizabethtown, Pa. Ji yra dar tik 18 metų, o jau pagimdė sūnų šešių svarų.

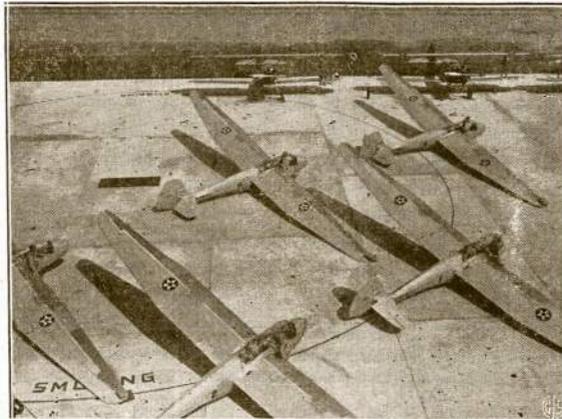
Lotynų šalyse ir šiltesniuose kraštuose yra jaunėsių motinų, bet Jungtinėse Valstijose ji bene bus jauniausia.

Berods centralinės Amerikos kurioj tai šaly pernai atsirado motina 6 metų amžiaus. Bet tas jau nepaprastas, kaip ir kokia išimtis gamtos tiesiai.

—A-n-s.

Kap. Randolph Churchill, Anglijos premiero sūnus. Jis vadovauja būriui garsiųjų anglų "commandos."

Visa eilė naujų transportinių sklandytuvų. Jie prikabunami prie orlaivio ir tokiu būdu ant syk perkeliama keleriojai daugiau kareivių, negu vien tik orlaivius naudojant. Dabar jie dar tik išbandomi ir netrukus gali būti panaudoti mūsų kariuomenės transportui.

KODĖL GENDA DANTYS, SILPNOS AKYS IR PLAUKAI NUSLENKA?

Tik mažas nuosimtis senesnio amžiaus žmonių turi visai gerus dantis. Daugeliui akys netarnauja, nekuri netenka plaukų, nuslenka ir jau daugiau negyryta plaukai. Kiti skundžiasi tarplytinių liaukų nusilpėjimu ir daug pinigų nusileidžia, bet atitaisyti sunki. Beveik visi serga slogomis. Kiti gausna ką paprastai vadina katarą, chronišką vidurių nevirškinimą. Šiais klausimais paskutiniu laiku davė įdomų paaiškinimą Johns Hopkins Universiteto žymus daktaras.

Dr. Wilhelm Buschke, biologistas Johns Hopkins Universitete, neseniai pateikė įdomų raportą Amerikos Mokslinei Federacijai. Jis per metų eilę darė bandymus ant žiurkių; tyrinėjo kodėl jų akys silpnėja; kodėl dantys genda; kodėl neišsivysto lytiniai ir net pradeda plaukus prarasti? Jis patyrė, kad tie visi sunegalėjimai paeina iš priežasties stokos mineralų, ypač stokos vienos rūšies rūgšties, tai "tryptophane acid." Kai stokuoja šios rūgšties, tai prasideda sunegalėjimai.

Dėl stokos šios rūgšties dantų paviršius, enamelis, pradeda sugesti ir paskui visi dantys eina niekais. Kokių tai būdu daugeliui žmonių akys atsiskos gerai tarnauti. Dr. W. Buschke aiškina, kad dėl "tryptophane" elemento stokos žmogaus organizme dėlto pasireiškia akyse nedakteliai reikiamų elementų ir akys silpsta, žmogus gerai nemato.

Tas pats ir apie tarplytines liaukas. Jis patyręs ant žiurkių, kai nėra maiste užtektinai kalbamų rūgšties, tai jauni žiurkučiai neišsivysto lytiniai. Toliau einant, jis atradęs, kad beveik dėlei tos pačios priežasties ir

plaukai pradeda nuo tų gyvulių slinkti. Apie katarą jis sako, kad sunegalėjimai pasireiškia iš stokos tos rūgšties.

Jis daręs tyrinėjimus ir ant žmonių. Atradęs tą patį požymį, kaip tik jų maiste pasirodo stoka "tryptophane," tai prasideda sunegalėjimas vieno ar kito organo, kaip jau aukščiau įvardyta.

Tačiau dantų negerumai ir kataras dėl stokos anos rūgšties pasireiškė tik tarpe jaunų žiurkių. Plaukų slinkimas ir lytinis silpėjimas liedsdėvas kaip jaunas, taip ir senas žiurkes.

Tie trūkumai atsirandą, kur būna stoka vitamino A. Tačiau tabletas imant vitamino A jų trūkumų negalima atitaisyti.

"Tryptophane" rūgštis yra grūdiniuose maistuose, kuriuose yra proteino. Tačiau kur kas mažiau jo grūdžių proteino maiste, negu yra mėsoj, žuvyje, svieste, piene, kiaušiniuose ir tt.

Dar toliau, Dr. W. Buschke nušviečia tą klausimą, kad nors vitamino A trūkumas būna pas tuos žmones, kurių sistemoj yra stoka "tryptophane," bet jeigu žmogus, kuris turi prastus dantis, menkai tarnaujantis akis, bei slenkančius plaukus, lai nemano, kad vartojimo vitamino A arba vartojimo tokių valgių, kur yra vitamino A, atitaisys esamą trūkumą.

Be daktaro patarimo, be gilaus visos sistemos ištyrimo, nieko asmeniui nepadės. Tačiau, bendrai, gerai balansuotas maistas, kur yra užtektinas kiekis proteino, daržovės ir vaisiai gali daug prisidėti prie sveikatos palaikymo gerame stovyje. **MAŠ.**

Bendra Slavų Kalba

Kai kurie slavų grupių veikėjai iškėlė klausimą apie vienos bendros slavų kalbos sudarymą.—kalbos, kurią galėtų suprasti įvairių tautų slaviai. Tai planuojama kalba, aišku, būtų dirbtinė, kaip tai yra esperanto. Tuo tarpu, kai esperanto kalbos pagrindus sudaro kombinacija visų didžiųjų kalbų grupių, išlaikant maždaug lygią proporciją tarp germanų, romanų ir slavų kalbų grupių, naujai planuojama kalba savo pagrindu imtų vien slavų kalbas.

Išleista maža brošiūra, kuri parodo visą eilę pavyzdžių, kaip iš panašių išsireikimų galima sudaryti bendrą žodį, kuris liktų visiems suprantamas. Brošiūrėlės autorius savo mintis taiko, kaip jis tai paaiškina, Amerikos slavams, ypač antrosios kartos imigrantams. Aišku, kad tai nėra realistiškas planas. Antros kartos slaviai imigrantai gali puikiai susikalbėti—rodos jie moka kalbą, kurią vadiname anglų kalba. Tas bendros slavų kalbos planas gali būti įdomus lingvistams, bet jis labai mažai turi praktiškos reikšmės.

Autorius paduoda visą eilę panašių žodžių įvairiose slavų kalbose. Štai keli pavyzdžiai. Balsas: Glos lenkiškai, Hlas čekiškai, Golas rusiškai ir Glas visose pietslavų kalbose. Draugas: Przyjacieli lenkiškai, Pritel čekiškai, Prijatelj slovakaiškai, Prijatelj rusiškai, Prjatelj serbiškai ir kroatikiškai. Tokių pavyzdžių toje brošiūroje paduota daugybė. Bet, žinoma, ne visi žodžiai yra panašūs visose slavų kalbose. Kai kurie visai neturi nieko bendro vienas su kitu. Apie tuos žodžius autorius visai neužsimena.

R.

Mūsų Knygos

Rašo ST. JAS-NIS. II.

Katoržnikas ir Tėvynė.

Chicago lietuvų tautiškoje kapinėse išisi dramaturgas Bronius Vargšas-Laucevičius, miręs 26 metai atgal. Jis rašė ne tik dramas, kurias keliolika metų atgal lietuvų scenos mėgėjai dažnai vaidindavo įvairiose lietuvių kolonijose Amerikoje, bet rašė jis ir šiaip gyvenimo vaizdus.

Dvi Br. Vargšo apysakaitės yra išleistos knygelėje vardu "Katoržnikas ir Tėvynė"; spauda Tananevičiaus, Chicago, 1909 m.

Katoržniko vaidinamas Simuko gyvenimas. Simukas, 12 metų vaikas, grįžta iš kalėjimo, kuriame jis išbuvo tris mėnesius už vagystę. O vagystė, atrodo, jam buvo pirmista. Kaimo buvo apvogtas keliaujantis pardavėjas. Simuko, šeimininkas "susekė" turintį naują peilį, peilį kaip tik tokį, kokie yra pavogti nuo pardavėjo. Šeimininkas ir įduoda Simuką policijai, nors Simukas teisinasi pirkęs peilį už dvi kapeiki.

Kalėjime Simukas susipažino su žymesniu prasikaltėliu, Didjoniu. O einant Simukui į laisvę, Didjonis tarė jam:—Simuk, veik negrįžk tu prie jų. Būsi šnies vietoje: visų stumdomas, visų spiaudomas. Vėl būsi prištistas prie kokio muziko, vėl vergausi neparagavęs laisvės, kol vėl tave neapvagin...

Sugrįžo Simukas į valstiečiaus raštine nešinas popierę, pavargęs. O raštines ponai dar nepradeda darbo. Reikia laukti.

Svarsto Simukas savo likimą. "Žiūrėdamas į savo sutinusias, išmargintas žaidomas kojas, turėdamas prieš akis kiauras nagines, priminė sau, kad jis yra vienas vienintelis ant svieto, be namo, be tėvy, be vietos, be skatiko, prispaustas galinų augių, kėsdamas baisesis raižymus viduriuose, pridengė jis rankomis veidą ir pradėjo karčiai raudoti."

Iš ten esančių žmonių kas tai pažino Simuką ir erzinausiai pasveikino:—Tai Simukas vagilius!... O ką, vaikel, neborėsi daugiau užpuldinti žmonių ant kelio ir apvogti juos?... a?...

Suprato Simukas, ką Didjonis jam sakė. Jo niekas nepaklausė ar alkanas, ar pavargęs, o vagiliu jau "pavaišino."

Kai atlikęs reikalą valstiečiuje Simukas nuėjo pas buvusį savo šeimininką, tai šeimininkas ne tik nebeprėmė jį atgal tarnauti, bet išvargęs jį namu, išlydėjo iš kaimo, neišleisdamas niekam priimti Simuką ant nakties.

Gavo Simukas vietą pas

malūnininką Abelį, žyda. Čia jis visų nuosirdumu įsileido dirbti. Užgandintas Abelis džiaugiasi jo darbu. Jis už parodytą Simuko darbštumą per porą metų, gatavas būtų imti jį ir į žentus, jei tik Simukas būtų žydas.

Bet gyvenimas neša savas painiavas. Vieną rudens naktį liko išvogtas malūnas. Vėl "kai kas" įtikino Abelį, kad tai būtis darbas "vagilio" Simuko. Simukas parvaromas iš darbo. "Nebe-malonu jam dirbti, nebori jis eiti prie žmonių, tik kruvinas kerštas užgimė jame ir vis labiau ir labiau augo. Kiekvienama žmoguje jis dabar matė liūtą gatavą įleisti nagus į jo kūną ir gerti kraują, gerti ilgai—per visą amžių."

Keršto vedinas, nueina Simukas į Dikšų kaimą pas pirmesinį šeimininką. Naktį rankoje gyvo šešelio kas tai sužibėjo, o jis pasislėpė. Namas užsiliepsnojo gaisru. Padegėjas sugautas Simukas.

Ir vėl Simukas kalėjime. Vėl sueina seną draugą Didjonį, kuris dainuoja seną savo dainą, dabar Simukui pritariant:

Gal mane pakarti,
Gal ant lauko mesti,
Mano juodas akis
Juodvarniai išlesti,
Arba gal užmušti,
Už mano galvelę
Nėr kam užsistoti.

Skaitydamas jauti Br. Vargšo rodomą žmėnės gyvenimo ydą, matai dažnai primetamas Simukams kaltes, girdi smerkimą, o nerandai užuojautos.

Antroji apysaka—"Tėvynė"—tai laivakrovių gyvenimas. Arabas Azizas girtuoklis, be kalbos, bet turis širdį, o darbe—visumet jaučiasi apgautu. Jis mato, kad teisybė, "apie kurią mes taip mėgstame kalbėti ir kurią taip aukštai iškeliamo, toli nuo visų, pasislėpė... Jos vardą panaudoja pirmas vagis, išnaudojimai, apgavimui tavęs..."

Kas kalba apie užsidirbimą pinigų, apie grįžimą tėvynėn, brangina prigimtą šalį, papročius, tai Azizas mato vieną: "Jeigu tu turi širdį, jeigu tu jauti—tu pinigų neturėsi." Jis pasakoja, kaipėjo tėvynėn vergas Achmetas, tarnavęs turtingam Sachui svetimoj šaly.

—Ilgai ejo Achmetas stiprinamas vilčia. Valgymas pasibaigė, paimto su savim vandens neliko, o tėvynės, vis dar nebuvo matyti! Spėkos ejo vis silpnyn, liežuvis nuo troškimo perdžiūvo, ištino ir lipo prie apdegusių lūpų; jis ledit tik ejo ir štai atėjo metinė, kada jis galutinai nuvargęs krito ant žemės.

(Tęsta ant 5-to pusl.)

HITLERIO REZERVINĖ ARMIJA "PAVASARINIAM" OFENSIVUI

Maskva, geg. 11 (ICN).—Buvę sužeisti vokiečių kareiviai ir paskutiniu laiku išleisti iš ligoninių ir daugumo darbininkai iš karo industrijų sudaro didelį skaičių Hitlerio rezervinės armijos, kuri yra mesta Sovietų frontan pavasariniam ofensivui.

Manoma, kad sužeistieji, kai išsveiksta ir atkovoja savo fizines jėgas, gali būti palyginamai neblogas kovotojas fronte. Tas jau nekarta buvo matyta. Tačiau vokiečių komanda dažnai išima karių iš ligoninės tokiam stovyje, kad ne tik dar pilnai neatsibudavojusius, bet ir neuzgijusiomis žaizdomis.

Idomų apipaskojimą davė nelaisvėn paimitas Rudolf Poser, karys 456-to infanterijos pulko, 255 divizijos.

"Vokietijos užfrontė pilna ligoninių. Sužeisti ir sergantieji ten ilgai nelaikoma. Ten nustatyta, kad nuo tokio tai sužeidimo ir tokia liga apsigėrys karys turi išeiti iš ligoninės į tiek tai laiko. Kartais tas laikas sutrumpinama ir karys išvaromas dar neužgijusia žaizda. Greit išleisti iš ligoninės paskiria į specialius dalinius. Paskui iš ten skirsto ir siunčia į frontą. Aš atvykau į frontą su neužgijusia žaizda ir turėdamas karščiū."

Rezervas, kuris dabar pasiekia frontą, dideliame nuosimtyje yra karo industrijų darbininkai. Pirmesnis mobilizacijos autoritetų buvo numatyti tie darbininkai palikti darbuose, nes jie labai reikalingi. Tačiau Hitlerio plėšikiškoji armija tiek prarado savo jėgą, jog sausio ir vasario mėnesiais turėjo tūos darbininkus išnaudojti perklausinti ir pastatyti po šautuvu. Dabar jie jau fronte.

Paskutiniu laiku tarpe sumitų belaisvių yra daug buvusių dirbtuvėse aukštai lavintų mechanikų. Tarpe jų buvo vienas planų braižytojas orlaivų dirbtuvės inžinierinio skyriaus. Tas asmuo buvo pašauktas karinėn tarnybon su kitais inžinieriais sausio mėnesį. Jis pasakojo, jog nežiūrint fir-

mos protesto, kad jiems reikalingas inžinierius planų braižymui, jis buvo apvilktas mundieria ir pasijustas frontan.

Kitas žymėtinasis faktas, tai karių amžius. Didele dauguma rezervinės armijos pavasariniam ofensivui sudaro vyrai tarp 30 ir 45 metų Jaunimas, kuris suvokto itleio fašistinė armija, didelę daugumąj liko šnaikintas Sovietų fronte. Dabar statomi frontan kariai, kurie augo ir subrendo Vokietijoje pirma Hitlerio galios paėmimo. Faktas yra, kad Hitleris jau išnaikino visą 10 metų Vokietijos žmonių priegaun.

Nežiūrint visos Goebbels'o pašėlusios propagandos, teks vokiečiams pagalvoti kas pagaliau bus iš to visko.

Sovietų Karo Reporteris E. M. R.

Kultūros Draugija Laiko Saliūna

Rockford, Ill.—Lietuvių Kultūros Draugija, skyrius Chicagos Lietuvių Draugijos, jau geras laikas atidarė klubą-saliūną, bet kad savo vardą dar negalėjo gauti laisnių, tai saliūnas atidaryta LDD vardu. LDD, kaip žinoma, buvo "sklokos" kuopa, bet dabar kuopos jau neilgė, tik keli asmenis.

Kada saliūnas atidarytas, kiekvienas gavęs po raktą pasimokėjo tam tikrą mokėsi. Turintys raktą skaitomi klubo nariu ir gali bile kada užėiti, ir sekmadieniais (Saliūnai pas mus sekmadieniais uždaryti).

Suprantama, į trumpą laiką išduota daug raktų. "Nauja Gadyne", "sklokinkinkų" laikraštis, dėlto nužūgo, kad Rockforde jų kuopa taip išaugo. Greit tačiau pasižiūrėjo, kad jie tų "duoklių" negauna ir administracija ėmė išmetinėti.

Ištikrogi, "sklokos" kuopos čia nėra. Pasilikęs jos vardas, kuriuo gauta leidimas saliūną laikyti, bet ir saliūną "runija" ne tie keli sklokinkinkai, o Kultūros Draugija.

Zinoma, Kultūros Draugijai tokia užėiga laikyti kaip ir nepritiktų, bet, anot to posakio: Sulyg Jurgio ir kepurė.

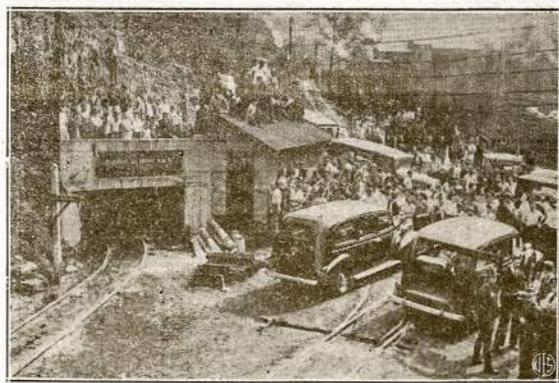
Gegužės 3 Lietuvių Kultūros Draugija turėjo pokilį paminėjimui dviejų metų sukakties savo klubo atidarymo, apie kurį viršų kalbėjau.

Duota programos. Pokilis buvo Baltic Lodge svetainėje. Liet.

TRAUKINIAI SUSIDÜRĖ

Rockford, Ill.—Tuščias Chicago, Milwaukee & St. Paul geležkelio traukinys, važiuojantis į Camp Grant, smogė į stovintį prekinį traukinį apie 8 mylias nuo šio miesto.

Nelaimėję tik du asmenys sužeista. R.

Vaizdas prie Christopher kompanijos anglių kasyklos Morgantown, W. Va. Šioj kasykloj aną dieną ištiko baisi eksplozija. Ant vietos žuvo 56 angliakasiai

SUOMIJA—KAPŲ ŠALIS

(Via ICN)

Maskva.—Kadaise Suomija buvo žinoma kaip ežerų šalis. Šiandien kitas vardas tai šaliai pritiktų. Suomija šandien yra kapų šalis. Mirtina tyia viešpatauja suomių miestuose ir kaimuose. Gyvenimas yra sustingęs. Vienas dalykas auga,—tai kapinės. Jos jau senai praugo savo rybas. Atidarnos naujos, senos plečiamos...

Suomijoje daugiau nėra namų trūkumo. Vietoje to ten reikiams aštrus trūkumas kapų, vietų palaidojimui mirusių nuo bado. Laikraštyje "Uost Suomii" vienas kunigas vardu Virkunen rašo straipsnį apie šį klausimą. Kapų trūkumas,—rašo jis,—pasidarė labai skaudus klausimas. Mūsų visos kapinės tapo užpildytos. Didžios Helsinkii kapinės "Hietanijje" yra visai užpildytos. Viename bendrame kape yra palaidoti 600 kareivių.

Laikraštis pataria, kad miesto valdyba atidarytų naujas kapines. Tokia padėtis viešpatauja nevien Hel-

sinki mieste, bet ir kituose šalies punktuose. Suomii armija yra pavargusi, išbadėjusi. Civiliai gyventojai miršta bado. Mannerheimo ir Tannerio klika naikina suomių tautą ir fronte ir užfrontėje.

Mirtingumas Suomijoje nepaprastai pakilo. Helsinkii ir Tojala, Vasa, Hyvinkii kiekvieną dieną tęsiasi ilgos laidotuvių procesijos.

Vaikų mirtingumas pasiekė tikrai aukštą laipsnį. Trūksta maisto ir tas, natūraliai, daugiausia atsiliepia į vaikus. Neseniai kalbėdamas Suomijos pasuntinis Švedijai pasakė, kad jis, girdi, negali suprasti, kaip Suomijos žmonės dabar gyvena. Tas ponulis nesupranta. Jis kaip vienas tos kilkos žino, kas įstėmė Suomiją į tą pasibaisėtina padėtį. Mannerheimo ir Tannerio klika turės atsakyti prieš Suomijos liaudį už jos dabartines kančias. Bet kol kas suomių žuva, žuva ir fronte ir užfrontėje ir visa šalis tampa šalim kapų.

Suomių Korespondentas Giria Raudonąją Armiją

Maskva (ICN).—Fašistiniai suomių korespondentai yra priversti pripažinti, kad Raudonoji Armija kaunasi labai kovingai ir drąsiai. Laikraščio "Abo Underretelseter" korespondentas rašo: "Raudonoji Armija naudoja visai naujas taktikos priemones. Sovietų kariai atakuoja prisidengę ugnies barazu. Tik pasiekę mūsų linijas jie tuojuo įsikasa ir sudaro liniją visai arti mūsų. Juos seka sustiprinimai. Jų kariai yra disciplinuoti ir gerai išlavinti. Kada jie užima kokią vietą, kad ir mažom jėgom, labai sunku yra juos tada išstumti.

"Rusai yra gerai ginkluoti; ypač geri jų automatiniai šautuvai."

Nelson Trusler Johnson, mūsų ministeris Australijai. Į rastiinę ir iš rastiinės namo jis naudoja dviratį, nes ten gasolinai dar sunkiau gauti, negu Amerikos rytinėse valstijose.

Austrų Belaisviai Už Taiką

Maskva (ICN).—Neseniai čia įvyko austrų belaisvių konferencija, kuri pasisakė už taiką, nurodydama, kad austrai neturi jokio reikalo kovoti prieš Sovietus. Ta konferencija atsisaukė į visus austrus nacių armijoje su raginimu pasiduoti raudonarmiečiams, vietoje patams žūti ar žūdyti rusus, austrai nieko.

Kareivis Karl Gratzel, tarnavęs 6 kompanijoje, 605 specialiaame batalione, pasakė: "Japonija japoniečiams."

kojo, kad jų dalinyje visi karininkai buvo vokiečiai-prūsai, nors dalinis buvo grynai austriskas. Jis kartu su keliais draugais pasidavė pirmai pragai pasitaikius, po to kaip jiems teko perskaityti Sovietų atsisaukimą, žadantį gerą apsiėjimą su visais, kurie savavaliai asiduoda.

PACIFIKO KARO TARYBA PASIRINKO SKĖJ

ASHINGTONAS.—Pacifiko karo taryba vėliausiai savo posėdyje nutarė pasirinkti karo šūkį. Prez. Roosevelt rekomendacija pasirinkta tokis specialiaame batalione, pasakė: "Japonija japoniečiams."

Vaikai Padės Apdirbti Sovietų Laukus

Kuibisevas (ICN).—Šį pavasarį vaikai padės apdirbti laukus, padės kuo galės, prie lengvųjų darbų, aišku. Tą su džiaugsmu žinomai korespondentei Janet Weaver pasakė grupė mokyklos vaikų, kurie atrodė, labai džiaugiasi tuo. Sovietų miestų vaikai džiaugiasi tuo, kaip ir kiekvienas vaikas džiaugiasi naujanybe. Bet tai ne viskas. Sovietų vaikai turi ir gilų supratimą apie tą naudą, kurią jie gali atnešti padėdami kolektyviečiams rinkti vaisius, uogas, padėti prie lengvųjų darbų laukuose ir taip toliau.

Vaikai turės progą pabūti vasarą grynam ore, žalios gamtos prieglobstyje sustiprėti, ir tuo pačiu laiku atnešti naudos savo didžiam kovojančiam kraštui. Sovietų Sąjungai įtempia visus jėgas karo laimėjimui. Okio palaiškymas gerame stovyje yra vienas būtenybių tam. Kaip matyti, Sovietų vyriausybė ir vadai yra pasiryzę pergalėti visus klūtis, ir šią vasarą apdirbti laukus taip gerai, kad rudenį būtų gautas derlius nemažesnis kaip kitais metais.

Jūs galite pagelbėti Amerikai sunobilizuoti galingiausią armiją sumušimui fašizmo reguliariai pasipirkdami J. V. Defense Bonds ir Stampų.

John's Tavern
2956 So. Emerald Ave.

Skanus Alus, Arieška ir Vynas
TIKRAI SMAGI UŽEIGA
JONAS IR MORTA DARASKAL
Savininkai
Tel. VICTORY 3125

FELIX TAVERN

1335 W. Madison St. Chicago, Ill. Seeley 9533

Mes esame ne tik aludinkinkai, bet ir uofis pažangaus judėjimo rėmėjai. Prašome užsit linksmam laikui. Gera muzika kasdien.

FELIX ir PETRUSE GELDBUTAL, Savininkai

PROGRESS FURNITURE CO.

Krautuvė Pataria Prisirengti Del Žiemos Dabar

Pagal valdžios patvarkymą turite pirkti alyva kūrenamą pečių tuojaus. Nes kurie pirksite šildytuvą po 15-tos dienos Birželio (June) negausite užtikrinimo dėl alyvos pristatymo. Tie, kurie turite ir kurie dabar nusipirkite alyvinį šildytuvą, galėsite naudotis proga gauti užtiktinai alyvos dėl apšildymo.

Progress Krautuvė turi didelį pasirinkimą geriausių šildytuvų gražiausių ir naujausių alyva kūrenamų šildytuvų—Coles, Quak er, Monogram, Florence, Frogil, Preway, Siegler ir kiti.

Didelės mierso šildytuvai, alyva kūrenami, pasirinkimams nuo \$49.50

Lengvi Išmokėjimai Pritaikomi

PROGRESS FURNITURE CO.

3222-24-26 South Halsted Street
Netoli 32-tos Gatvės Chicago, Illinois

Jacques Doriot, francūzų tautos Quislingas. Jis aną dieną vos išliko gyvas, kada Rennes mieste nežinoma moteriškė metė į jį bombą viename teatre, kur jis ragino francūzus visiška pasiduoti naciams.

DAN'S HILL TOP INN
(Prieš Liet. Tautines Kapines)

822S Kean Avenue
WILLOW SPRINGS, ILL.

Pulki vieta paslinkimint ir smagiai praleisti laiką. Taipgi turime pulkų pavilona piknikams (yra dar gerų neuzimtu nedidelių). Pamatykite smagial arba pasaukite: Willow Springs 1827
Savininkas Dan Smith

BROOKLYNEČIAI PUKIAI PAMINĖJO DIENĄ "AŠ AMERIKIETIS"

SUDĖJO PER \$500 AUKU SOVIETŲ SĄJUNGOS PARAMAI; PASIJUNTĖ PASVEIKINIMĄ LIETUVIAMS KOVOTOJAMS IR TARYBINĖS LIETUVOS VALDŽIOS PAREIGŪNAMS.

Brooklyn, N. Y.—Gegužės 17 įvyko puikus masinis mitingas su koncertiniu programu. Tai buvo paminėjimas "Aš Esu Amerikietis". Gražiai atžymėta diena sudėta puikios parodos mūsų šalies didžiąjai talminkinei—Sovietų Sąjungai. Taipgi pasiūta pasveikinimas lietuviams karžygiams į Sovietų Sąjungą.

Dr. Kaškičiaus prakalboms ir koncertinei programai pirmininkavo. Ponas Thomas L. Harris, Rusų Karo Pakeičimo atstovas, pasakė reikšmingą kalbą apie karą ir Raudonosios Armijos karžygiškų veiksmus fronte.

Rofjus Mizara, "Laisvės" redaktorius, kalbėjo abėnai apie karą ir nurodė į nekurių lietuvių laikraščių žalingus žygius, talpinant isterinę propagandą. Jis sakė, kad jų tikslis elgėsis pražūtingas visiems talminkams, o ypatingai šiai šaliai.

Povilas Rotomskis, Sovietų Sąjungos Generalinio Konsulo atstovas, kalbėjo lietuviškai. Jis pasveikino Brooklynio lietuvių Sovietų Sąjungos lietuvių vardų ir paaišavo amerikiečiams už aukas:

"Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos Generalinio Konsulato vardu aš perduodu Jums didžią padėką už aukas ir mezinimus. Niekuomet neužmirškite, jog Jūsų suaukoti pinigai, o taip pat darbščių moterų rankų pagaminti mezininiai, patekė į Raudonąją Armiją, pavirsta smūgiais, triuškinančiais ruduosius barbarus, mirtinuosius lietuvių tautos priešus."

Jis, kaip lietuvis, prisiminė, kad Lietuva ramiai gyveno ir gerovę pradėjo

klestėti dėl visų žmonių prie Tarybinės valdžios. Bet žiaurus priešas darbar bar reikia didelio pasiaukojimo ir heroiškų pastangų atmušimui prieš ir sugrąžinimui kraštui laisvės.

Jie prisiminė apie J. Stalino kalbą pasakytą gegužės 1-mą:

"Nebetoli ta diena,—sako tarybinių tautų vadas Juozas Stalinas,—kada Raudonoji Armija savo galingų smūgių nublokė sužvėrėjusius priešus nuo Leningrado, apvalys nuo jų miestus bei kaimus Bielorusijos ir Ukrainos, Lietuvos ir Latvijos, Estijos ir Karelijos, išlaisvins tarybinį Krymą, ir visoje Tarybų žemėje vėl suplevuos raudonosios pergalės vėliavos."

Gausiai Aukoję Rusų Karo Pagelbai.

Viso aukų sudėjo per \$500. Dr. ir Mrs. Kaškičiaus aukoję \$100. S. Sasna—\$25. Aido Choro grupė—Aidbalsiai—\$16. K. Depsas—\$15. A. Mureika—\$10 ir Lukmanas—\$10.

Po penkis dolerius už aukas aukavo. Bendrai susidarė didelė suma, graži parama Sovietų Sąjungai.

Zmonių paminėjime "Aš Esu Amerikietis" buvo pušėtinai daug. Visais atžvilgiais iškilmė puikiai pavyko, komertinė dalis buvo maloni, daug žavėjanti dainų ir muzikos mūsų menininkai patiekė gražiam iškilmės pajvairinimui.

Brooklynietis.

Lietuvaite Slaugė Su Armija Californijoje

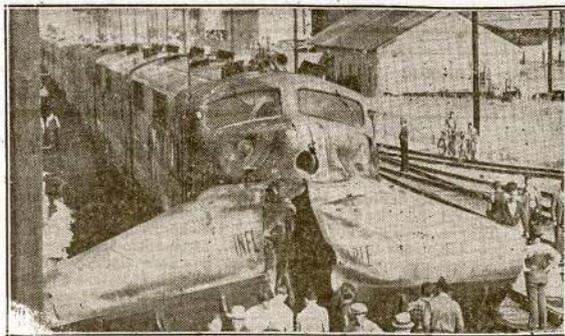
Jauna Lietuvaite, LDS narė iš Worcester, Mass., Miss Ausiejus, yra leitenantas,—leitenantas baltoje slaugės uniformoje. Ji rašo "Vilniai":

"Mes, slaugės, čionai nevien rengiamės atlikti savo mediciniškas pareigas, bet taip pat treniruojamės vartoti šautuvą ir (tikėkite ar ne) pistoletą, revolverį... Slaugės, kaip ir kariai, yra intensyviai rengiami dalyvauti ekspedicinėje armijoje, kuri bus siūsta į bet kokį kontinentą, kaip tai reikalauja karinė strategija."

Rašanti šias eiles yra veikli LDS-ietė. Ji siūnia savo sveikinimus visam pažangiam patriotiniam, lietuvių judėjimui. Ji dabar randasi Californijoje.

LENINGRADO DARBININKAI SVEIKINA ANGLIJOS DARBININKUS

MASKVA. — Leningrado darbininkų unijų valdyba pasiuntė sveikinimą Anglijos darbininkams už brolišką priėmimą Sovietų Sąjungos darbo unijų delegacijos ir sykiu primena, kad gamintų daugiau, idant būtų galima šiais metais sumušti Hitlerį.

Per pusę perlauztas didžiulis trokas, kuriame vežė gasoliną. Traukiniui smogus į troką skersai geležinkelio bėgių, paleistas gasolinis padegė dviejų blokų plotą Los Angeles priemiestyje. Nelaimėje žuvo truko draiverys.

ALDLD Reikalai

Knyga Jau Ruosiam.

Knygą už 1942 metus Literatūros Draugijos nariai šiemet gaus labai laiku, jeigu tik Centro Komitetas turės lešų užtekinai, tai yra, jeigu nariai tuojau sumokės duokles. Knyga apie Amerikos Revoliuciją ypačingai bus labai svarbi. Antanas Bimba tvarko knygos raštus, kurinos paruošė visa eilė autorių. Greitai bus atiduota statyti ir spausdinti. Reiškia, apie rugsėjo mėnesį knyga bus gatava, jeigu nesutiksime su finansų kiūntimi.

Mokėkite Duokles.

Mūsų Konstitucija reikalauja, kad nariai duokles sumokėtų iki liepos 1 dienos. Kiekvienas draugas ir draugė negalės jaustis gerai, jeigu iki to laiko nesumokės duokles. Kitados buvo nusikundimų, kad nedirbo, Draugija laukė kol narys sudarys ir tą mažą mokesčių, bet šiemet visi arba veiki visai dirba, o duoklės taip mažos. Todėl kiekvienas pasimokėkite duokles tuojau. Skolingi už 1941 metus pasimokėkite už abejis kartus!

"Sviesos" No. 2 Jau Gatavas.

"Sviesos" No. 2—numeris Lietuvos poety poezijos jau gatavas ir tuojau bus išsiuntinetas visiems nariams. Šio numerio reikia paplatingai tarp mūsų simpatikų. Nemažai gauta užsakymų, prašome daugiau jų prisijusti. Kas užsakys nemažiau kaip 10 numerių, tai gaus po 15 centų su persiuntimu, o numerio kaina 25 centai. Pasiskubinkite užsisakyti!

Dėkui Už Aukus.

Naujosios Anglijos moterys per J. Stigienę paaukavo net \$30, iš tos sumos \$20 skiriamą Apšvietos Fondui ir \$10 civilijų laisvųjų reikalams.

Leonas Tilvikas, kuris užlaiko keptuvę 34 N. 7th St., Easton, lankėsi Brooklynėje "Birutę" pamatyti ir paaukavo \$20, iš tos sumos \$10 "Laisvei" ir \$10 Sovietų Sąjungos medikalei pagelbai.

Jonas Ragauskas, Shelton, Conn.; paaukavo \$12, iš tos sumos \$10 Sovietų Sąjungos pagelbai ir \$2 "Laisvei".

J. Ormanas, J. Gasitūnas ir S. Kuzmickas paaukavo Apšvietos Fondui \$7. Visiems aukavusiems tariame širdingai ačiū ir prašome ateityj

go; 146 kp.—Chicago; 154 kp.—Chicago ir 155 kp.—Worcester.

Po 2 naujus narius gavo: 10 kp.—Philadelphia; 15 kp.—Fort Williams; 43 kp.—Wilkes-Barre; 55 kp.—Brooklyn; 28 kp.—Waterbury; 116 kp.—Chicago; 123 kp.—Gary; 137 kp.—Montreal ir 188 kp.—Detroit.

Po 1 naują narį gavo: 11 kp.—Worcester; 18 kp.—Edmonton; 20 kp.—Binghamton; 25 kp.—Baltimore; 29 kp.—Rockford; 35 kp.—So. Bend; 50 kp.—Rochester; 106 kp.—Ambridge; 136 kp.—Harrison; 145 kp.—Los Angeles; 16 kp.—Bend; 18 kp.—Cudahy; 185 kp.—R. Hill; 205 kp.—Westville ir 219 kp.—Forest City.

Taip pasibaigė mūsų vaikus. Geriausiai pasizymėjo, tai So. Bostono, Detroito ir Peoria kuopos. Jeigu tų kolonijų draugai galėjo gauti po gražų skaičių naujų narių, tai tą galėjome ir kitur padaryti. Tai dabar padirbėkime, nes knygą už 1942 metus nariai gaus labai svarbią.

D. M. Solomskas, ALDLD CK Sekretorius.

Taupinkite savo pinigus

Dėdės Samo idinėje ir padėkite sutruškinti Hitlerizmą investuodami į Defense Bondsus ir Stampus.

Nužudyto Francuzo Komunisto Paskutiniai Žodžiai

Geneva (ICN). Naciai nužudė žinomą francūzų komunistą, centralinio partijos komiteto narį Pierre Semard. Prieš nužudymą revoliucionieriai pasisekė parašyti laiškėlį, kurį jo draugai išvežė į užsienį. Štai to trumpo laiško turinys:

"Brangūs draugai! Nelaukta proga leidžia man siūsty jums mano paskutinį žodį. Aš būsiu sušaudytas po kelių minučių. Aš mirtį sutinku ramiai, ir noriu parodyti mano žudikam, kad komunistas miršta kaip patriotas, kaip revoliucionierius. Mano paskutinės mintys yra su jumis draugai... Pasakykite geležinkelių darbininkams, kad jie gali labai daug naudoti atnešti, nedarydami nieko, ko iš jų reikalauja hitlerininkai. Jie tai suprast. Jie paklausys. Aš esu tikras."

"Sudie, draugai. Mano persiškymo valanda su gyvenimu artinasi. Bet aš žinau, kad fašistai, kurie dabar eina manes nužudyti,

jau kovą pralaimėjo. "Tegyvuoja Sovietų Sąjunga ir jos talminkės! Tegyvuoja Francūzija!"

Labai Gražūs Svarbiam Tikslui Vakarelis

Pittsburgh, Pa.—North-Side apilinkės lietuvių rengia prakilniam tikslui vakarelį, visas pelnas skiriamas apšvietos reikalams.

Brangūs prieteliai, draugės ir draugai, prašome visus dalyvauti gegužės 31 d., 7 val. vakare, 1320 Medley St., N. S. Pittsburgh, Pa. Bus gardžių kilbasų su kopūstais. Šokiams gros geras muzika. Kalbos, diskusijos ir tt. Įjanga visiems velti. Dar vyki gražiai visus užprašome dalyvauti.

Org. P. J. Martin.

Ar Kankina Nervingas Skilvis ir Skausmai Žarnose?

VI-MIN pagelbėjo šimtams atgnuti skilvius, kurių virškinimo organai buvo sukurti. Le karūm nei gydytojui negaliojantys daugiau padėti nėra. Lėtinis apilindimas, joz dės mas "silpnas nervų ir žmog virškinimo organai neveikia kaip privatus". Išaugėta kankina žarnose, kaip pralaužti iš skilvio nuodingas ragūnis, varžantias skausmus ir išvartoti užkietėjusią vidurių arba perdidelį varžant. Rūti kankinti apilindus visus neaugantius "nervų įdėjimas" "renuamatinis" "neritinis" ir t. t. Kitoms kankina ar ranka muskulius traukti mėsūnais, vario dirgliai, akys skrepla, vietomis nerakodami mėsūni; pūskai išsiveria Rūnos ir liuzari; mėsūnais įsivardai pavertę, lėtinai susidėjusiam ir kankina daugini gyvos skausmams. Žmonės, kurie taip kenčia per ilgą metų laiką pradedta įvesti oriant pradėti vartoti VI-MIN kapsulius. Viena moteriškė pasakė: "Išauk man dar vieną kankintą VI-MIN kapsuliu. Aš susijūčiau taip gerai per pastarąsias metus."

Kodėl VI-MIN kapsulės taip greitai pagelbėjo? Dėlto, kad jos ramina lėtinai pūskindami elementai, kurie reikalauja inkvatom reguliavimui virškinimo organų veiklos elementai lėtinai veikia, gi būdavo įsivartoję naujų celių nervuose.

Sviesos kankintą VI-MIN kapsulės pakako įrodyti jausm, jog visi nemugamoni ir kankinimai gali būti lengvai pradėti sėmni. Paraklavimas, mes parodysime jums patikimos būdus nuo žmogus, kurie darantys daug kenčėjo, o išaukinti jaukai sveikintais.

VI-MIN kapsulės galima gauti per per pastą, pristatantį pingius M.O. ir C. O. D.

Bonkute su 60 VI-MIN kapsuliu kaimuoja \$2.00

Bonkute su 110 VI-MIN kapsuliu kaimuoja \$3.00

Paraklavimas

STEVEN'S PHARMACY
903 W. 63rd Street, Tel. ENG. 6515
CHICAGO, ILL.

Kaip Doktoras Parašė JUSU RECEPTAS

YOUR PRESCRIPTION

the Way Your Doctor Wrote It

Svarbiausiu dalyku Jūsų gyvenime yra receptas. Jūs negalite atsiduoti likimui... am naudojamą materialo ir jo saugumą. Mes didžiuliamės galėtumėm pasakyti, kad receptas išplūdamas yra svarbiausia dalykai mūsų žinio. Valstus su taiso tik laisvoti, registruoti ir prižyre pharmacistai. Materialas ir chemikalai yra naudojami vienai iš geriausių. Pagal dvejopa patikrinimo sistema garantuoja akuratumą kurinio būtų galima pasitikėti. Leiskite mums išplūdyti Jūsų sekantį receptą.

UNION DRUG CO.
35th & S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

"VILNIES" PAVASARINIS PIKNIKAS

BIRŽELIO-JUNE 21 OAKS GROVE

SAN FRANCISCO DARBININKŲ IR DARBDAVIŲ PASTANGOS KARO LAIMEJIMUI

ADF ir CIO Unijos Sutinka Bendrai Veikti Karo Pergalei.

San Francisco. — Vienybės Komitetas Pergalei, ADF, CIO ir Gelžkeliečių Brolijų bendras komitetas užsibrėžė labai platų veikimo planą. Organizuotų darbininkų ir plačios visuomenės ant Pacifiko krantų nusitarimas visu smarkumu kovoti Hitlerio ir Hirohito sutruoškinimui.

Vienybės Komitetas Pergalei ir Karo Produkcijos Tarybos propagandos skyrius ėmėsi per radio tinklus praveisti agitaciją už produkcijos pakėlimą ir už bendrai visuomenės pastangas karą laimėti.

I darbininkų reikalavimus, kad reikėtų sudaryti bendrus, unių ir darbdavių produkcijos komitetus, ponas W. P. Witherow, Fabrikantų Nacionalio Susivienijimo prezidentas, pasiūlė keletą punktų, kurių prisilaikant jie sutiktų veikti su unių atstovais produkcijos pakėlimui.

1. Manadžmentas rūpintis pakelti iki aukščiausio laipsnio produkciją karo industrijoje.

2. Sutinka tartis su unioms realiais klausimais.

3. Sutinka panaikinti pelnus.

4. Darbininkai turi susilaikyti nuo spaudimo reikalaujant didesnių algų.

5. Valdžia turi atsiskaityti nuo visokių „smulkių kritikų“.

Kur pradėjo veikti bendri unių ir darbdavių karo produkcijos komitetai, tai davė gerus rezultatus. Kaip kur produkcija pakilo 50 nuosimčių.

Japonų Perkėlimas Giliau į Žemyną.

Nuo Pacifiko krantų perkelti visus japonus į žemyno gilumą. Perkėlimas patalies 85,000 pirmiau gyvenusių Washingtono, Oregono, Californijos ir dalies Arizonos valstijose japonų. Iki šiol išsiskraustymas ėjo sklandžiai ir skaitoma jau 85 nuosimčiai viso darbo atlikta.

Apie jų perkėlimą buvo plačiai rašyta „Vilnyje“, tai daugiau nesigilinsiu į tą klausimą. Užteks pažymėjus, kad tai buvo didelis darbas. Dar ir iki dabar nėra sutvarkyta, kad žemės plotai, kuriuose japonai pirmiau valdė, jog būtų gerai apdirbami. Sunku viskas trumpu laiku atlikti.

Donald Nelsonui Laiškas.

Pradžioj šio rašto minėjau, kad visos unijos apsienvio karo pergalės produkcijai, kad pagaliau ir darbdaviai sutiko tuo reikalu tartis. Dabar jau galiu pažymėti, kad darbdavių darbininkų karo produkcijos pakėlimo komitetas veikia. Tas komitetas, kuris atstovauja tūkstančius darbininkų nuo 400 dirbtuvių, pasuntė laišką Donald Nelsonui, Karo Produkcijos ad-

ministratoriui, kad smarkiai dirbs visose imonėse.

Pasizadėjimą pasuntė jūrininkų unija ir laivų savininkai, kad darbas bus vedamas padidintu tempu. Jie atstovauja 10,000 jūreivių, kurie dirba ant laivų. Šiandien tai svarbiausios pareigos tų, kurie dirba ant laivų pervežimui karių ir medžiagų į frontus.

Charlie Chaplino Žodis Apie Komunistus.

Gegužės 18 d. čia Charlie Chaplin pasakė prkalabą. O jis labai retai išstoja su prkalaba. Tas pasaulinio masto judžių aktorius-komedijantas sekamai atsiliepė apie komunistus:

“Mes turime įvertinti komunizmą, jeigu jis galėjo išauginti tokius vyrus kaip jie yra Rusų Fronte.”

Toliau jis nurodė:

“Zmonės klausia kas yra komunistai? Jie yra žmonės kaip ir kiti. Jie tūkstančiais miršta fronte. Jie miršta už ideją. Zmonės sako, kad komunistai bedieviai. Bet jeigu jie miršta tūkstančiais už ideją, tai jie nėra bedieviai.”

Pagaliau jis prisiminė:

“Aš nežinau kas yra komunistas, bet jeigu jis gimdo tokius didvyrius, tai komunizmą reikia įvertinti. Dar kiti sako, kad komunistai nusiaubė Europą. Tai kas? ... Tai tik gazdinimas raudonu baubu. Mums nėra ko bijotis Rusijos.”

Chaplin šią vaizdžią prkalabą pasakė San Francisco surengtose Rusų Karo Pagelbos prkalabose. P.

AMERIKOS KAREIVIAI ATVAIZIAVO Į GIBRALTARĄ

NEW YORKAS. — Madrido šaltiniai skelbia Berlyno pranešimą, bėk 3,000 Amerikos karievių atplaukė į Gibraltarą, Kareivius esą atlydėjo Anglijos karo laivai.

Anthony Guest, kurį su motina naciai užklupo Francūzijoje. Bėgdama nuo nacių į Angliją, Mrs. Guest uždavė lengvą nuodų kūdikėliui, kad jis negalėtų kalbėti ir netyčia neišduotų nacių šnipam, jog jie ne francūzai.

Linksmą Naujiena

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

“Vilnis” Skaitytojams

Įvairaus Turinio Knygų Beveik Už Pusę Kainos!

Peržiūrėję žemiau telpančią knygų katalogą, be abejonės, pamatysite kiek naudingos ir brangios literatūros dar nesate skaitę. Dabar suteikiame progą už visai mažą kainą įsigyti knygas, kurių senai troškote.

Prie kiekvienos knygos pažymėta pilna jos kaina. Bet “Vilnis” skaitytojams atduosime 40 nuos. pigiau. Tai yra, pasirinkę knygų už dolerį, mokėsite už jas tik 60 centų!

Imantiems nemaziau kaip už \$1, persiuntimo lėšas mes apmokėsime. Mažiau imantiems, prie knygų kainos reikia dar pridėti 10c persiuntimo lėšų padengimui.

Sįsdami užsakymus, kartu prisiųskite ir šį katalogą pažymėdami kokias knygas užsisakote. Su užsaky-mu kartu siųskite pašto ar ekspreso money orderį arba banko čekį. Niekados nesiųskite pinigų įdėję paprastą me laišką.

LIEUVOS KLAUSIMAI

- NAUJOJI LIETUVA, parašė A. Bimba, 200 puslapių, kaina.....35c
- LAISKAI IŠ LIETUVOS, sutaisė H. J. puslapių 80, kaina.....10c
- THE NEW LITHUANIA, parašė Anna Louise Strong, 66 puslapių, kaina 10c
- TEISYBĖ APIE LIETUVĄ, parašė L. Pruseika, pusl. 32, kaina..... 5c

SVARBIOS BROŠIUROS

- KAS TIE KETURI SUSAUDYTI, KOMUNISTAI, parašė R. M. pusl. 128, kaina 35c
- KATALIKAI PRIES FASISTUS, parašė Dėdelė, 48 pus., kaina..... 5c
- KO NORI KUNIGAS COUGHLINAS? parašė R. Mizara, 32 pusl., kaina 5c
- VIE NY KIMES SUTRUSKINIMUI HITLERIZMO, 25 pusl., kaina..... 5c
- SOVIETŲ MOTERYS, 32 pusl., kaina 5c
- JAUNIMAS IR KARAS, 32 pusl., kaina 5c
- SOVIETŲ SAJUNGOS IR AMERIKOS MOKSLININKŲ BALSAS, 32 pusl., kaina 5c
- BROLIŠKA RANKA KATALIKAMS, 32 pusl. 3c

KITOS ĮVAIRIOS KNYGOS

- SEPTYNETAS PAKARTŲJŲ, parašė Leonidas Andrejev, 56 pusl., kaina 25c
- LIUDNA PASAKA, parašė J. B-nas, kaina 10c
- KAJUS JULIUS CEZARIS, vertė M. Duryš, 48 pusl., kaina 20c
- KO MUS MOKINA ŽVAIGZDES? parašė K. Stikėlis, 48 pusl., kaina 10c
- KATORŽNIKAS IR TEVYNĖ, parašė Br. Vargšas, 32 pusl., kaina 10c
- KLEBONIJS PASLAPTYS, parašė A. B. Iksas, 80 pusl., kaina..... 25c
- PRALOTAS OLSAUSKAS, 80 pusl., kaina 10c
- VIENAS RESPUBLIKOS KARALIŲ, pasikalbėjimas, vertė J. B., 32 pusl. kaina 10c
- URVINIS ŽMOGUS, su 24 piešinėliais, iš D. Koropčevskio, 36 pusl., kaina 15c
- ZEMĖ IR ŽMOGUS, pagal E. Reklijų, parašė Z. Aleksa, 64 pusl., kaina.....20c
- PRITRCKO KANTRYBES, parašė Žemaitė, 48 pusl., kaina 10c
- SAPNAI, Olive Schreiner, 80 pusl., kaina 35c

APYSAKOS

- KAIP ŽMONES BE PONŲ GYVENO, parašė Upton Sinclair, 200 pusl., kaina 75c
- PAGAL ĮSTATYMUS, parašė M. Konopnicka, išvertė Pranas Sūtėlis, 160 pusl., kaina 50c
- MOTINA, parašė M. Gorky, išvertė P. Krakaitis ir V. Andrusis, 500 pusl., kaina 50c
- BOLŠEVIKAI, parašė M. Aleksejev, išvertė V. Lienius, 362 pusl., kaina 50c
- SPALIS IR KITOS APYSAKOS, 288 pusl., kaina 50c
- KUPRELIS, parašė Ignas Šeinius, 260 pusl., kaina 75c
- AISOPO PASAKOS, surinko ir lietuvių kalbon išvertė Karolis Vairas, 340 pusl. kaina \$1.00

- REVOLIUCIJOS ŽMONES, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida, kaina 30c
- PAZVELGUS ATGAL, parašė Edward Bellamy, išvertė Pranas Sūtėlis, 356 pusl., kaina \$1.00
- BALTRAMIEJAUS NAKTIS, parašė Prosper Merimee, 200 pusl., kaina 75c
- RAISTAS, parašė Upton Sinclair, 360 pusl., kaina \$1.00
- UGNVIJE, parašė H. Barbusse, 432 pusl., kaina \$1.50
- SENO VINCO RASTAI, 448 pusl., kaina \$1.50
- ALIEJUS, parašė Upton Sinclair, 800 pusl., kaina \$2.50
- CARO KALEJIMUOS, V. Kapsukas, pusl. 320, kaina ..... -2.00

PASAKOS

- MJSLIŲ KNYGA, 162 pusl., kaina.....75c
- LIEUVISKOS PASAKOS, surinko Dr. J. Basanavičius, 290 pusl., kaina 1.25
- NAUJAS PILNAS ORAKULAS, parašė Delnažinystė, 442 pus., kaina \$3.00

SVEIKATOS KLAUSIMAI

- SVEIKATA, sutaisė Dr. A. L. Graičūnas, 340 pusl., kaina..... \$1.50
- SAUGOKITES VĖŽIO, parašė J. J. Kaškiaučius, 44 pusl., kaina.....15c
- ALKOHOLIS IR SPIRITINIAI GERIMAI, parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, 160 pusl., kaina \$1.00
- KODIKIŲ PRIEŽIURA, vertė Ona Vidikienė, 144 pusl., kaina.....40c
- TOLI MUSŲ PARAZITAI, parašė Dr. A. Petriką, 122 pusl., kaina.....50c
- DARBININKO SVEIKATA, parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, 630 pusl. kaina \$3.00

POEZIJA

- NAUJAUSIOS IR VISOKIOS DAINOS, 124 pusl., kaina 50c
- SVYTURYS, redagavo V. Tauras, 300 pusl., kaina \$1.50
- PROLETARINĖ POEZIJA, vertė V. Žalionis, 100 pusl., kaina 50c
- MACIO-KEKSTO EILĖS, 100 pusl., kaina 50c
- SVAJUS, tragedija poema, parašė J. Viskoška, 130 pusl., kaina 50c
- DINGUS ROŽYTĖ, parašė Pranulis, 32 pusl., kaina 15c
- JANONIO RASTAI, 112 pusl., kaina 35c
- MUZIKOS ALMANACHAS, suredavo Juozas Zilevičius, 174 pusl..... kaina 50c
- JULIAUS JANONIO JAUNŲ DIENŲ RASTAI, 40 pusl., kaina.....50c

MOKSLO IR TEORETINĖS KNYGOS

- K. MARKSO TEORIJS SISTEMA, parašė L. Boudin, 336 pusl., kaina \$1.50
- POLITINIS EKONOMIJOS PAMATAI, vertė F. Vašnora, 260 pusl. kaina ..... -1.50
- ISTORINIS MATERIALIZMAS, parašė Herman Goerter, 192 pusl., kaina \$1.50
- RELIGIJA IR JOS SOCIALE REIKŠMĖ, sutaisė Dr. S. Matulaitis, 250 pusl., kaina \$1.50
- RUSIJOS ISTORIJA, parašė M. Pokrovskij, 320 pusl., kaina \$1.50
- KARŲ IR REVOLIUCIJŲ GADYNĖ, parašė L. Pruseika, 320 pusl., kaina \$1.50

- LIUDVIKO BONAPARTO BRIUME-RIO ASTUONOLIKTOJI IR NAMINIS KARAS FRANCUZIJOJ, 360 pusl., kaina \$2.00
- ISTORIJA ABELENA, surašė A. Bacevičia, 498 pusl., kaina..... \$1.00
- MOKSLINIO SOCIALIZMO ISSI-PLETOJIMAS, vertė K. V. Kovietis, 232 pusl., kaina.....50c
- VISASAJUNGINIS KOMUNISTŲ PARTIJOS (BOLŠEVIKŲ) ISTORIJA, 252 pusl., kaina.....1.50
- SPALIO REVOLIUCIJA IR RUSIJOS KOMUNISTŲ TAKTIKA, J. Stalinas, 34 pusl., kaina..... 10c
- SOCIALIS IR SALIES SAUGUMAS, parašė Earl Browder, 80 pusl., kaina 10c
- MARKSZIMAS IR TAUTINIS KLAUSIMAS, J. Stalinas, 80 pusl., kaina 10c
- KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI APIE SOVIETŲ SAJUNGĄ, parašė M. Undženė, 32 pusl., kaina..... 5c
- KELIAS Į NAUJĄ GYVENIMĄ, parašė A. Bimba, 262 pusl., kaina..... 75c
- GAMTA IR ŽMONES, parašė M. Iljin, 372 pusl., kaina..... \$1.50
- SOVIETŲ SAJUNGA PENKIOLIK-TAIS METAIS, parašė M. Mizara, 282 pusl., kaina 75c
- LIEUVIŲ TAUTINIO ATBUDIMO PIONIERIAI, parašė Dr. A. Petriką, 320 pusl., kaina \$1.25
- VALSTYBĖ IR REVOLIUCIJA, V. Leninas, 160 pusl., kaina 50c
- KOMUNISTŲ PARTIJOS MANIFESTAS, K. Marksas ir F. Engelsas, 52 pusl., kaina 25c

MOKSLIŠKOS KNYGOS

- ZINYNAS, 392 pusl., kaina..... \$2.25
- GEOGRAFIJA ARBA ŽEMES APRAŠYMAS, sutaisė Šernas, 1464 pusl., kaina \$3.00
- RANKVEDIS ANGLIŠKOS KALBOS, parašė J. Laukis, 306 pusl., kaina \$3.25
- KADA IR KOKIU BŪDU SVIETAS SUSITVĖRĖ, parašė Prof. Dr. M. V. Meyer, kaina \$1.00
- IS ADOMO MICKEVICIAUS RASTŲ, M. Biržiška, kaina 75c
- NAUJAS BŪDAS IŠMOKTI RASYTI, sutaisė P. Mikolainis, 24 pusl., kaina 10c
- LABAS RYTAS, parašė Juozas Jurginis, 96 pusl., kaina 35c
- PRADEDAMOSIOS ARITMETIKOS VADOVELIS, sutaisė M. Šalčius, 84 pusl., kaina 50c
- ARITMETIKOS UZDAVINYS, sutaisė Pr. Mašiotas, 102 pusl., kaina.....50c
- PL O K U M STOMUS TRIGONOMETRIJA IR UZDAVINYNAS, sutaisė Pr. Mašiotas, 132 pusl., kaina 75c
- VARGO MOKYKLA, būrelio mokytojų rinkinys kalbos mokslo reikalui, 320 pusl., kaina 75c
- JAUNAS MĀTININKAS, sutaisė A. Busilas, 56 pusl., kaina 50c
- TRUMPA ARITMETIKOS PRADEDAMOJO MOKSLO METODIKA, sutaisė M. Vasiliauskas, 80 pusl., kaina 35c
- KAIP ŽMOGUS ANT ŽEMĖS ATSI-RADO, 40 pusl., kaina 20c
- KOMERCIJOS ARITMETIKOS VADOVELIS, sutaisė Jonas Ilgūnas, 314 pusl., kaina 50c
- LITHUANIAN SELF - INSTRUCTION, by J. Laukis, 84 pusl., kaina 35c
- TEISIŲ VADOVAS IR PATARĖJAS, sutaisė L. D. Marasas, 142 pusl., kaina \$1.00
- ARITMETIKOS UZDAVINYS, 76 pusl., kaina 75c

“VILNIS”

3116 S. Halsted Street, Chicago, Illinois

PAVASARINIS

PIKNIKAS

Rengia L. D. S.

Sekm., Geg. 24, 1942

10 VAL. RYTO

WILLOW WEST GROVE

83rd & Willow Springs Rd.

GERA ORKESTRA SOKIAMAS

\$50.00

PINIGAIS

Prie įžangos tikėty bus išduota

BIRŽELIO 14—SUSIJUNGUSIŲ TAUTŲ DIENA

Birželio 14-ta diena bus švenčiama kaip Susijungusių Tautų Diena — United Nations Day arba Flag Day. Tą dieną (tai bus sekmadienis) Soldiers Field arenoje įvyks gigantiskas didžiulis paminėjimas. Tame paminėjime - demonstracijoje kalbės Karinės Gamybos Tarybos viršininkas, vienas vyriausių mūsų karinių užsiimimų inspektorius ir organizatorius, Donald Nelson.

Ta diena, pavadinta Susijungusių Tautų Diena, pavesa geresniam pažinimui mūsų sąjungininkų, pareikškimui jiems mūsų solidarumo ir karštos simpatijos jų kovoje — mūsų kovoje tuo pačiu.

Be to, toje dienoje atskirai bus išskeltas vardas mūsų drausau tautinio didvyrio generolo MacArthur, kario, kuris yra populiarus visų laisvųjų tautų tarpe. Minimame paminėjime taip pat kalbės Chicago's majoras Kelly ir Illinois valstijos gubernatorius Green. Chicago kruopščiai ruošiasi tam paminėjimui, kuris, be abejojimo, pavers į galingą demonstraciją už padintą karines pastangas ir greitą pergalę.

CHICAGA IKI GEGUŽES 1-MOS SUMOKEJO \$108,272,294 MOKESČIAIS.

Viršminėta suma sumokėta nejudamo turto mokesčiais iki pirmos gegužės, praneša John Toman, apskrities kasininkas. Jis pareiškė, kad tai yra rekordinė suma paskutinių penkiolikos metų tarpe.

AUKOS "VILNIAI"

Šie roselandiečiai aukavo "Vilniai": B. Butkus \$3.00, L. Valentinė 1.00, P. Apolskienė 1.00.

Apie Pašto Susisiekimą Su Karo Belaisviais

Chicago's pašto vadovybė praneša apie naujus patvarumyus, kaip galima susisiekti su karo belaisviais arba civiliais, kurie randasi internuoti prieš teritorijoje.

Siunčiant laišką ar ką nors kitą kariui, kuris randasi prieš nelaisvėje, būtina reikia adrese paimti pilnas vardas, karinis laipsnis, kuriame dalinyje tarnavo ir tt. Kampe voko arba siuntinio būtina pažymėti "Prisoner of War" ir "Prisoner de Guerre." Jei laiškas siunčiamas į Vokietiją, dar reikia pažymėti "Kriegsgefangensendung."

Civiliams reikia pažymėti "Interned Civilian" ir "Interne Civil" — siunčiant į Vokietiją "Fur Civil Internierte." Be to, būtina pažymėtina "Postage Free," "Franc de Port" ir "Gebührenfrei" (jei siunčiamas į Vokietiją). Siuntiniai turi būti gerai pakuoti ar aprišti, nes aplinkiniams keliais einant atlieka ilgą kelionę.

Vokiečių patvarumyus siuntinius ir laiškus gali gauti Lenkijos, Jugoslavijos, Francūzijos ir Belgijos belaisviai. Amerikiečiai ir angaliai, kol kas, negali nieko gauti iš užsienio.

Siunčiant laiškus ar siuntinius belaisviams — randantiems Japonijoje, vien reikia pažymėti pilnas vardas, laipsnis ir kokios karinės dalies belaisvis yra. Neturint adreso, jis nebūtinai reikalingas. Visi siuntiniai belaisviams, kur jie nebūtu siunčiami, turi būti siųsti Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui Šveicarijoje, Genevoje (International Red Cross, Geneva, Switzerland).

Birželio 22—Pagelbos Sovietams Diena

Birželio 22 d., nacių užpuolimo ant Sovietų Sąjungos metinė sukaktį, Ameriko bus minima Pagelbos Sovietams Diena. Tą skelbia atskirai įvairių valstijų gubernatoriai ir miestų majorai. Chicago ir Illinois dar oficialiai savo prisidėjimo nepaskelbė, bet galima laukti, kad ir mes neatsilikime nuo

Mr. & Mrs. M. Tarutis All American Tavern 5311 W. Lake St., Chicago

—Kur taip skubini, Jonai! —Ogi Tarutis Naujon Vieton.

Vietos Pranešimai SUVALKIŲ DRAGIŲ susirinkimas pirmadienį, gegužės 25 d., Hollywood Sveatinėje, 2417 W. 43rd St., 7-tą val., vakaro. Visi namie kviečiami skaitalingi dalyviai. Po susirinkimo smagiai laika praleisite su burim-burim. (21-23) J. Gurdas, Rašt.

ZAGARIEČŲ KLUBO mėnesinis susirinkimas sekmadienį, gegužės 24 d., Hollywood Sveatinėje, 2417 W. 43rd St. 1 val. popiet. Malonesnė laika praleisti, nes šįkart komisijos raporta atstovavo Klybo, plunks. Taipgi yra daug kitų svarbių reikalių aptarinėti. (22-23) J. Katarakis, Rašt.

Nuo rūkščių skilyje, nuo raugėjimo ir riemens vartokite—

GASCO Gases pašalins visus netvarkomus skilyje, patsmetams nuo perdidelio kiekio rūgščių. Parsiduoda STEVENS VAISTINJE 903 W. 63rd St., Chicago, Ill. Telefonas ENGLEwood 6515

visos šalies. Pagelbos Sovietams Dieną jau paskelbė New York, Virginia, Tennessee, N. Carolina, Louisiana ir kitos valstijos. Majoras LaGuardia paskelbė Pagelbos Sovietams Savaitę.

UNIVERSAL RESTAURANT

Antanas Norkus, Savininkas 750 W. 31st Street Phone Victory 9670

CHICAGO'S STOTYS WIND 580 WCFE 1000 WMAQ 670 WBBM 1110 WGN 720 WJLD 1160 WBBM 720 WSHC 1240 WAIT 820 WMRO 1280 WENR 850 WGES 1390 WBBM 1450 WABC 1450 WAAF 950 WHIP 1520

SESTADIENIS, GEGUŽES 23-čia D.

- 12:00—WGN—Edna O'Dell WLS—Our City Cousins WBBM—Columbia's Country Journal
12:15—WGN—Coast Guard WBBM—To Be Announced WLS—Variety Music
12:30—WGN—News WBBM—Young America Artist WLS, Noon Time News
12:55—WGN, News. 1:00—WGN—Concert Orchestra WLS, Farm News WBBM—News
1:30—WGN—Voices of the Bleachers WLS, Home Talent Program WBBM—Between Us Girls
1:45—WBBM, Meet the Mirus WBBM—Midwest Mobilizes WLS, Merry-Go-Round WBBM—Caesar Petrillo's Orchestra
2:15—WGN—Your Income Tax 2:30—WBBM—Chicagoans at Play WGN—University Music Hour WLS—For America We Sing
2:45—WBBM—Howard Neumiller WLS—Julius Benly News
3:00—WBBM—Matinee at Meadowbrook WGN—Elsa & Anson
3:30—WBBM, Press News 4:00—WGN—Glen Miller WBBM—Midwest Mobilizes
4:15—WGN—Carriers in Air-Craft 4:30—WGN—Glen Miller WBBM—Budapest String Quartet
5:00—WGN—Anchors Aweigh WBBM—Rus Brown Songs
5:30—WGN—Let's All Sing WBBM—News
5:45—WBBM, World Today WGN—Evening Serenade

VAKARE

- 6:00—WGN—Ralph Ginsburgh WBBM—Peoples Platform
6:15—WGN, Bob Elson
3:30—WGN—News WLS, News WBBM—Todays War and You
6:45—WLS, Howard Peterson at the Organ WBBM—Hank Keene Show
7:00—WGN—Treasury Hour of Song WBBM, Guy Lombardo WLS—The Lone Ranger
7:15—WGN, Hill Sanders
7:30—WGN—California Melodies WBBM, Hobby Lobby WLS—Barn Dance Party
7:45—WBBM, News
8:00—WGN—Your Hit Parade
8:30—WGN—Spot Light Bands WBBM—Your Hit Parade WBBM, Sa'urdary Nite Serenade
9:00—WGN—Capital Comment WLS, Barnyard Camboree Tribune
9:30—WBBM—Herbie Holm's WLS—Army Canteen Prog. WGN—Raymond Gram Swing
9:45—WGN—Reading of Chicago Sunday Tribune WBBM—Frazier Hunt News WLS—News Commentary
10:00—WGN—Orrin Tucker WLS, Bardance WBBM, Listening Post News
10:15—WBBM, Sports Review WGN, Chicago at Night
10:30—WBBM—Todd Hunter & The News WGN, News
10:45—WBBM—Moods & Music Jimmy Joy's orchestra WGN—Orrin Tucker's Orch.
11:00—WBBM—News WGN—Orrin Tucker WBBM—Edie Ducher's orchestra.
WBBM, Dance Orchestra
12:00—WGN, Lawrence Welk's Orch. WGN—Jan Garber's Orch. WBBM—Dance Orchestra
12:30—WGN—Jan Garber's Orch. WBBM—Ralph Barlow
2:00—WGN, News Roundup

SEKMADIENIS, GEGUŽES 24-ta D.

- 8:00 A.M.—WGN—Hollywood Bowl Easter Sunrise Service WLS—Everybody's Hour WBBM—Nes of the World
8:15—WBBM—Land of the Free WGN—Melody Time
8:30—WBBM—Calling Pan America WBBM—Happy Joe
9:00—WGN—Carnation Bouquet WLS, The Musical Millwheel
9:15—WLS, Little Brown Church WGN—Happy Meeting Time
9:30—WBBM, Wings Over Jordan —June Baker
10:00—WGN—News WBBM, News WHIP, Saltinimus Hour.
10:15—WLS, Musical Meditations
10:30—WGN—America Preferred WLS—Sunday Morning Melodies WBBM, Invitation to Learning
11:00—WGN—America Preferred WBBM—Sunday Sunshine WLS—Reading of Funnies
11:15—WGN—Letters to My Son WBBM Den Artiste
11:30—WLS—News WBBM—Sunday Sunshine WGN, Reading Funnies
11:45—WLS—Jim Poole WBBM—Great Lakes Choir
12:00—WGN—News WBBM—Sunday Sunshine WBBM—Melody Matinee WGN—Happy & Swing Unl.
1:00—WGN, Bob Becker WBBM—Play Winsom
1:30—WGN—Hearst WBBM—Spirit of '42
2:00—WGN, Help Your Neighbor WBBM—Columbia Broadcasting Symphony Orchestra.
2:30—WGN—Bleacher Serenade
3:00—WGN, Melody Lane
3:30—WBBM, The Pause that Refreshes WGN—The America's Speak
4:00—To be announced WBBM, The Family Hour
4:30—WGN—Orrin Tucker's orchestra
4:45—WBBM, News
5:00—WGN—Swing it. WBBM—Edward R. Murrow from London
5:15—WBBM—Caesar Petrillo's Orchestra
5:30—WGN—Orrin Tucker's Orch.
6:00—WGN—Airplane Jobs WBBM, Melody Ranch
6:15—WGN—Lawrence Week WBBM—Public Affairs
6:30—WGN—News WBBM—Double Date
7:00—WLS—Old Fashioned Revival WLS, Old Fashioned Revival Hour WBBM, Columbia Workshop WGN—American Forum of All
7:30—WLS, The Good Old Days WBBM, Crime Doctor
7:45—WGN, News WBBM—Toscano Star Theatre WBBM—Ralph Barlow
8:15, WGN, News
8:30—WGN—Short Stories
9:00—WGN—John Gunther WBBM, Take It or Leave It WBBM—World News Today
9:30—WGN—Nothing WBBM—They Live Forever
10:00—WGN, The Answer Man WBBM—Headlines
10:30—WGN—News WBBM—News
11:30—WGN—Freddie Nagel's Orch. WBBM—Hal McIntyre

John's Meat Market and Grocery 3441 S. Morgan St. JOHN A. LAUDONT, Savininkas

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO. NATRAN KENTER WHOLESALE 4707 S. Halsted St. Tel. Blvd. 6014

AUDITORIUM RESTAURANT 3133 So. Halsted St. Su Geriausia Skautis Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI

URBA Gelininkas Gėles Mylimiems, Vestuvėms Bankietams, Laidotuviams Papuošimams 4180 Archer Avenue Phone: LAFAYETTE 5890

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS — Kvietkininkas Gėles Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam 3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGO'S IR CICERO'S LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ LACHAWICZ ir SUNUS 1314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 ir 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th St. Telefons: Pullman 1270 ir 2515 P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. TELEFONAS YARDS 1419 710 W. 18th STREET J. LIULEVICIUS 1348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 2572 ANTHONY B. PETKUS 1410 S. 59th AVENUE TELEFONAS: GROVEHILL 0143 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: CICERO 2109 S. P. MAZEIKA 1319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1138 ir 1139 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVE. TELEFONAS: YARDS 4908 LEONARDAS F. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. FULLMAN 9661

LIETUVIŲ TAUTIŠKŲ KAPINIŲ APVAIKŠČIOJIMAS Šeštadienį, Gegužės 30, 1942 — Pradžia 10-tą Valandą Rytę PROGRAMAS: 1. Eisena—su K. Steponavičius muzika 2. Dariaus-Girėno Postas 3. Pirmininkas A. Tamkevičius 4. Dainuos Laisvės Kaulių Mūsų Chorus 5. Kalbės V. Andrusis 6. Dainuos Pirmyn Chorus 7. Kalbės Dr. A. Montvidas 8. Dainuos Keistiuo Chorus 9. Kalbės I. Beniakas PO PRORGAMO—PIKNIKAS JUSTICE PARK—PRIE ARCHER IR KEAN GATVIŲ SOKIAI PRIE GĖLOS MUZIKOS Visi Chicago's lietuviai, taipgi apielinkų lietuviai, kviečiami dalyvauti apvaikščiavimo ir piknike. Kaip matote, programus bus geras ir neilgas, dėlto nesivilkokite. Siemet bus dvi dienos šventos, tai ir iš toliau gaitima atvykti. Komisija: V. Andrusis, J. Gegužis, J. Kurlenkas.

